

PROTOKÓŁ NR VII/XXII/26
z XXII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VII KADENCJI

(19.01.2026 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonía 46)

1. Otwarcie sesji – [godz. 11⁰⁵ – radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Na podstawie danych z systemu stwierdzam, iż w sesji uczestniczy 40 radnych. W związku z powyższym otwieram XXII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! Witam przybyłych na naszą sesję gości – witam Panią Poseł Monikę Rosę, serdecznie witam ! Witam Panią Poseł Urszulę Koszutską ! Witam Panią Senator Halinę Biedę ! Witam Pana Prezydenta Miasta Bielska-Białej, Jarosława Klimaszewskiego. Witam Pana Łukasza Pabisia, Wiceprezydenta Miasta Częstochowa. Witam również naszego gościa honorowego dzisiaj, Pana Ryszarda Świebodę, Wiceprezesa Okręgu Śląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Witam serdecznie Zarząd wraz z Panem Marszałkiem Wojciechem Saługą na czele. Witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz, witam Pana Sekretarza Krzysztofa Dzierwę. Wszystkich z Państwa Gości zgromadzonych na sali, na galerii oraz tych, którzy śledzą nas za pomocą internetu. Szanowni Państwo ! Zanim przejdziemy do rozpatrzenia punktów porządku obrad, mamy kilka wydarzeń uroczystych i tych o doniosłym charakterze, ale i informacyjnych również, które są też chlubą naszego województwa i są dla naszego województwa bardzo ważne. Kapituła Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego odznaczyła Pana Ryszarda Świebodę Odznaką za Zasługi dla Województwa Śląskiego. Pozwoli Pan, że laudacji i Pana sylwetkę przedstawi Pan Wiceprzewodniczący Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Naszego wspaniałego Laureata *Złotej Honorowej Odznaki za Zasługi dla Województwa Śląskiego*, zapewne w większości znamy – znamy go jako byłego pracownika Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, ale także jako Prezesa i Wiceprezesa Oddziału Katowickiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa, czy jako Wiceprezesa Zarządu Naczelnej Organizacji Technicznej w Katowicach. Kariera zawodowa jest oczywiście niezwykle ważną częścią jego biografii, jednak Komisja doraźna – Kapituła Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego zwróciła uwagę na szereg innych aktywności, które Pan Ryszard podejmował na przestrzeni kilkudziesięciu ostatnich, minionych lat. Pan Ryszard Świeboda był działaczem opozycji antykomunistycznej w stanie wojennym, organizował pomoc dla osób uwięzionych i internowanych oraz dla ich rodzin, angażował się w Duszpasterstwo Ludzi Pracy, kolportował prasę z tzw. *drugiego obiegu*. Ponadto w ramach działalności Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu Solidarności brał udział w akcjach ulotkowych i pikietach na rzecz obrony więźniów politycznych. Jako oficer rezerwy, obecnie porucznik, jednocześnie Wiceprezes

Okręgu Śląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, podejmuje wiele inicjatyw na rzecz pomocy kombatantom i weteranom wojskowym, angażuje się w opiekę nad miejscami pochówku wojskowych oraz miejscami pamięci narodowej, szczególnie miejscami chwały oręża polskiego. Podjął się również promowania wśród młodzieży szkolnej wartości patriotycznych oraz idei opieki nad miejscami walk i męczeństwa. Jest to ściśle powiązane z popularyzacją historii Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego, a odbywa się to m.in. poprzez spotkania w szkołach średnich na terenie całego województwa śląskiego. Aktywnie współpracuje z organizacjami patriotycznymi na rzecz budowy i umacniania wspólnoty obywatelskiej oraz tożsamości narodowej. W uznaniu wymienionych zasług Pan Ryszard Świeboda został odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności, Medalem *Pro Patria* oraz Krzyżem Zasługi Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej *Serve Patriae*. Przyznana Złota Honorowa Odznaka za Zasługi dla Województwa Śląskiego niech będzie wyrazem tego, że Wspólnota Samorządowa Województwa Śląskiego uznaje postawę i zaangażowanie Pana Ryszarda Świebody za godne docenienia i warte naśladowania. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu za przedstawienie sylwetki. Bardzo proszę Pana Ryszarda o podejście tutaj na podest obok flagi państwowej, a Pana Marszałka Wojciecha Saługę bardzo bym prosił o asystę przy wręczeniu odznaczenia ...[...].
- **Pan Ryszard Świeboda, Wiceprezes Okręgu Śląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej** – dziękuję serdecznie za to wielkie dla mnie wyróżnienie. Chciałem po prostu podziękować szczególnie Panu Przewodniczącemu i Panu Marszałkowi, jak również wszystkim Państwu za tak godne dla mnie wyróżnienie. I przy okazji chciałem również wszystkich Państwa zaprosić na uroczystość *Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej*, który został po 80. latach ustanowiony w ubiegłym roku z inicjatywy Klubu Parlamentarnego Koalicji Obywatelskiej na wniosek Szefa Urzędu ds. Kombatantów, Pana Lecha Parella. Tak, że serdecznie Państwa zapraszamy 13. w sali Sejmu Śląskiego – po raz pierwszy po 80. latach jest czczony *Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej*. Dziękuję uprzejmie !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękujemy ! Życzymy dalszych sukcesów. W międzyczasie witam przybyłego do nas Pana Posła Łukasza Ściebiorowskiego. Witamy Panie Pośle ! Szanowni Państwo ! Są w życiu społecznym takie wydarzenia, które są szczególnie ważne nie tylko dla małego, dużego czy większego miasta, ale i dla całego regionu. Pamiętamy, kibicowaliśmy Miastu Katowice i Miastu Bielsko-Biała w staraniach o miano *Europejskiej Stolicy Kultury*. No niestety, a może stety, stało się tak, że chyba Lublin został, prawda, tak, z tego, co pamiętam. Ale Ministerstwo Kultury ogłosiło trzy lata z rzędu edycję Polskiej Stolicy Kultury. I tym samym jako pierwszą w roku 2026, pierwszą polską stolicą kultury zostało Miasto Bielsko-Biała. Kolejno miasto również z naszego regionu, Katowice i chyba w 2028 Kołobrzeg, o ile dobrze pamiętam. Więc Szanowni

Państwo, w tej chwili Pan Prezydent stołecznego miasta polskiej kultury Bielska-Białej chciałby zaprezentować swoje zamierzenia, w których my jako województwo śląskie dzięki tutaj Zarządowi i Państwu Radnym również mamy swój skromny udział, chcielibyśmy umożliwić Panu Prezydentowi dzisiaj opowiedzenie kilku słów, zaproszenie nas i wszystkich, którzy nas śledzą na wydarzenia, które temu towarzyszyć będą. Zapraszam Panie Prezydencie ... Prezydent Bielska-Białej, Pan Jarosław Klimaszewski, ale najpierw film ...[projekcja spotu]... Szanowni Państwo ! Prezydent Bielska-Białej, Pan Jarosław Klimaszewski...

- **Pan Jarosław Klimaszewski, Prezydent Miasta Bielsko-Biała** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Szanowne Panie Radne ! Szanowni Panowie Radni ! Dzisiaj to wielka dla mnie duma, bo stoję przed wami jako prezydent stolicy, jakby nie było. Jeszcze kilkanaście lat temu nawet nie sądziłem, że będę prezydentem Bielska-Białej, ale to dopiero stolicy, mam nadzieję, że Rafał Trzaskowski mi wybaczy. Ale przechodząc do rzeczy, jestem tu przede wszystkim po to, żeby podziękować na wasze ręce Samorządowi Województwa Śląskiego za wielkie wsparcie, jakie otrzymaliśmy, my i Katowice oczywiście, w ramach naszego ubiegania się o tytuł *Europejskiej Stolicy Kultury*. Nasze osiągnięcia i Katowic były tak duże, że ministerstwo zdecydowało, że będzie projekt rządowy *Polska Stolica Kultury*, który jest jednym tylko z dwóch priorytetów tego rządu dotyczących kultury. Bez Państwa, bez Państwa wsparcia by się to nie udało. Chciałem też osobiście Panu Marszałkowi podziękować, bo w momencie ogłoszenia tego werdyktu był ze mną i trzymał mnie za rękę, co mi bardzo pomogło, ale też to duży sukces dla całego naszego regionu, dla całego województwa. Przypomnę, że na początku drogi to było 14 miast polskich, takich jak Wrocław chociażby, czy Toruń, które się ubiegały o ten tytuł, a w tej czołówce były dwa miasta z naszego województwa, co też jest wspaniałym zbiegiem okoliczności, jak kto woli, albo darem Opatrzności, bo to pokazuje, że nasze województwo mimo swojej różnorodności jest pełne, że bez żadnego z miast, czy to na południu, na północy, czy w centrum nasze województwo byłoby niekompletne. Poza podziękowaniami też oczywiście przychodzę prosić o wsparcie. Mamy tutaj pewne projekty, chcemy włączyć ... przepraszam, wasze instytucje wojewódzkie. Na tym drugim filmie, który był pokazywany, jedną z głównych ról grał Zamek Sułkowskich, czyli muzeum, które wam podlega, za co bardzo dziękuję. Oczywiście mamy też liczne instytucje kultury, które podlegają gminie. To podziękowanie i prośby kieruję nie tylko w imieniu Miasta Bielska-Białej, ale całej Aglomeracji Beskidzkiej, której mam zaszczyt przewodzić, czyli 40 ponad samorządom Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, które też, ich instytucje będą się przez cały rok w to włączać. Nie wyobrażam sobie żeby nie podkreślić też jeszcze jednej rzeczy. Wiemy, że co jakiś czas, zwłaszcza przed wyborami, tendencje separatystyczne pojawiają się w różnych obszarach naszego województwa. Myślę, że ten tytuł i połączenie Katowic, które przecież startowały, nie zapominajmy o tym, razem z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią, to taka łączność kulturalna jest niezwykle istotna. Żyjemy w bardzo skomplikowanych czasach. My, kiedy zaczęliśmy swoją drogę ubiegania się o ten tytuł, zdefiniowaliśmy problemy, które chcemy rozwiązać przez ten tytuł i przez działania kulturalne. Z badań, które

prowadziliśmy, wynika jasno, że rozwój kulturalny miasta, każdego, i regionu buduje tożsamość, buduje wspólnotę i buduje odporność, o którą tak walczymy w naszych samorządach, w związku z tymi różnymi zjawiskami, nawet geopolitycznymi, które się toczą. A więc kultura to taka *pigulka na dobrostan*, który tam w Bielsku-Białej, bo nasz tytuł dodatkowy to *miasto splotów*, które odnosi się do naszych tradycji włókienniczych. Bardzo serdecznie zapraszam wszystkich Państwa i za pomocą mediów tych, którzy nas oglądają, na wszystkie wydarzenia w naszym mieście. Zachęcam do odwiedzenia strony *bb2026.pl*. I warto podkreślić, że tutaj takich wspaniałych koincydencji jest bardzo wiele. Chociażby to, że kolejny raz rok w województwie naszym został ogłoszony *Rokiem Górali*. Bardzo dziękuję ! Czuję się czasem góralem. A ponadto też obchodzimy 75. rocznicę połączenia Bielska i Białej, w związku z tym jest kolejny pretekst do tego, żeby mówić, że jesteśmy równi w różnorodności i przez to jesteśmy, przez naszą różnorodność, naszego województwa bardziej odporni na to, co nas być może czeka w przyszłości. Jeszcze raz bardzo dziękuję, zapraszam, proszę o dalsze wsparcie. Proszę o to, aby instytucje kultury województwa się w to włączały, tak jak dotychczas wiele wydarzeń. Bielsko-Biała i Aglomeracja Beskidzka dziękuje Samorządowi Województwa za wieloletnią, bo ona trwa przecież nie od dziś, współpracę i za to, że już od wielu lat jako bielszczanin mogę powiedzieć, że jesteśmy w miarę równo traktowani, żeby nie przesadzać, w stosunku do innych subregionów i subregionu centralnego, ale zawsze się dogadujemy i oby tak było zawsze. Bez was by to nie było możliwe. Za to dzisiaj chylę czoła i bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Prezydencie ! Szanowni Państwo ! W tej chwili, zanim przejdziemy do punktu drugiego porządku obrad, przeprowadzę jeszcze raz procedurę kworum, ponieważ niektórzy radni dotarli ... Czy jesteśmy gotowi ? Bardzo proszę Państwa Radnych o potwierdzenie obecności i naciśnięcie przycisku kworum w programie *e-Sesja*. Pan Radny Kopel bardzo proszę ... czekamy ... Szanowni Państwo ! Informuję Państwa Radnych, że w naszych obradach uczestniczy 41 osób. Dziękuję bardzo ! Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XXI sesji Sejmiku.
4. Podsumowanie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – informacja.
5. Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2026 *Rokiem Miasta Częstochowy* (**druk VII/299**).

6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Pszczyńskiego na realizację zadania w postaci organizowania publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym **(druk VII/307)**.
7. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – *Kolej+* do 2032 roku **(druk VII/308)**.
8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pn. „Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – *Kolej+* do 2032 roku **(druk VII/309)**.
9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na realizację zadań w ramach „Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach” – Edycja 2025 **(druk VII/310)**.
10. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Gliwicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach **(druk VII/301)**.
11. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Katowicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach **(druk VII/302)**.
12. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Zabrze wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze **(druk VII/303)**.
13. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Raciborzu wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu **(druk VII/304)**.
14. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu **(druk VII/305)**.
15. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły wchodzącej w skład Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych **(druk VII/306)**.
16. Podjęcie uchwały w sprawie przekazania petycji według właściwości **(druk VII/300)**.
17. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
18. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.

19. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – przypomnę, że zmiana porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku, zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o samorządzie. Czy ktoś z Państwa ma... bardzo proszę o głos w dyskusji prosiła Pani Radna, Wiceprzewodnicząca Alina Bednarz. Bardzo proszę !
- **radna Alina Bednarz, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Goście ! W imieniu klubu radnych Koalicji Obywatelskiej prosiłabym o wprowadzenie do porządku obrad w punkcie pierwszym projektu uchwały w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny. 9 stycznia 2026 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę uznającą język śląski za język regionalny !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosił również Pan Radny, Wiceprzewodniczący Mirosław Mazur. Bardzo proszę !
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Jak Państwo pewnie wiecie, rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest w fazie bardzo zaawansowanych rozmów z Europejską Komisją Kosmiczną, rozmów dotyczących zlokalizowania nowego ośrodka badawczego Europejskiej Komisji Agencji Kosmicznej – Ośrodka Badawczego i te rozmowy prowadzą ku temu żeby ośrodek ten został zlokalizowany w Polsce. Oczywiście taki ośrodek, w jakimkolwiek by kraju nie był, stanowi bardzo ważne miejsce, ponieważ daje bardzo duży impuls na rozwój, bardzo duży impuls na współpracę i żeby się tutaj za bardzo nie wdawać w szczegóły, to warto jednak ... ale warto jednak wspomnieć o tym, że badania kosmiczne, chociaż odległe i może nie takie namacalne dla nas, to fakty są takie, że do dziś dnia korzystamy z bardzo licznych technologii, które powstały dzięki temu, że pierwsi ludzie polecieali w kosmos, że pierwszy człowiek stanął na Księżycu. I oczywiście te rozmowy, tak jak powiedziałem, są w bardzo zaawansowanej fazie, ale w Polsce nie jest jeszcze przesądzona lokalizacja takowego ośrodka. Na tej sali myślę, że nie muszę chyba w ogóle nawet uzasadniać, że nasze województwo, nasz region pod względem zaplecza naukowego, badawczego, technologicznego czy też przemysłowego, ale też historii i tradycji jest ośrodkiem, który możemy śmiało powiedzieć jest numerem jeden, czy numerem jeden powinien być na tej liście potencjalnych ośrodków branych pod uwagę. Więc wniosek składamy jako radni Koalicji Obywatelskiej, ale myślę, że wszystkim z Państwa, którym dobro i rozwój naszego regionu leży na sercu poprzecie ten wniosek. Wniosek to po prostu apel, aby lokalizacja takowego ośrodka była w naszym województwie w naszym regionie, niekoniecznie wskazując miejsca, ale możemy sobie takie miejsca, zwłaszcza poprzemysłowe wyobrazić. No i też w tym wniosku sygnalizujemy, że jako Samorząd Województwa Śląskiego nie tylko

go wspieramy, ale też jesteśmy gotowi do tego żeby się w przedsięwzięcia około realizacyjne zaangażować. Składam stosowny wniosek na ręce Pana Przewodniczącego, a was, Koleżanki, Koledzy Radni ze wszystkich opcji proszę o poparcie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosił również Pan Radny Tomasz Papaj. Proszę bardzo Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Cieszę się, że radni Koalicji Obywatelskiej dzisiaj wnoszą taki wniosek. Pamiętacie Państwo, w grudniu z tego miejsca też w tym temacie miałem przyjemność zabrać głos i apelowałem do Samorządu Województwa Śląskiego żeby takie poparcie znalazło swój wyraz w dokumentach. I myślę, że ten dokument ze strony Województwa Śląskiego będzie dzisiaj przegłosowany – i bardzo dobrze ! Przypomnę, że wtedy, to było w połowie grudnia, 18 grudnia, o ile pamiętam dobrze, czy 19., Miasto Katowice swoją uchwałę deklaratywną też przegłosowało w zakresie takim, żeby ta agencja oczywiście, jeżeli dojdzie do skutku i będzie to na terenie województwa śląskiego, była zlokalizowana na terenie Miasta Katowice. Ale była dosyć gorąca też dyskusja w tym temacie, bo województwo śląskie jest dosyć rozległe. Tak, że cieszę się, że ten wniosek Państwo na dzisiaj przygotowali. Dziękuję bardzo ! ... A i jeszcze jedna uwaga, Panie Przewodniczący, biorąc pod uwagę to, że mamy dwa projekty uchwał, to korzystam z tego, że tutaj jestem przy mównicy, bardzo bym prosił, żeby radni otrzymali stosowne dokumenty. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Szanowni Państwo ! Czy są jeszcze jakieś inne wnioski o zmianę w porządku obrad ? ... Nie widzę ! Proszę dać pół minuty na sformułowanie i zaraz wrócimy do głosowania ... Szanowni Państwo ! Przechodzimy do głosowania nad zmianą w porządku obrad ... najpierw przegłosujemy zmianę w porządku obrad projektu uchwały klubu radnych Koalicji Obywatelskiej w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie przyjęcia apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku (druk VII/311):

za	24
przeciw	17
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – niniejszym Sejmik przyjął do porządku obrad ten punkt. Ja za chwilę ... będziemy ustalać, w którym punkcie ze

względów technicznych. Poddaję pod głosowanie ...[głos z sali]... Panie Radny ! Wiem ! Za chwilę będziemy o tym dyskutować. Dobrze ? Poddaję pod głosowanie drugą propozycję zmian w porządku obrad, to jest również projekt klubu radnych Koalicji Obywatelskiej, w sprawie podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie utworzenia ośrodka Europejskiej Agencji Kosmicznej w Polsce na terenie województwa śląskiego. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie utworzenia ośrodka Europejskiej Agencji Kosmicznej w Polsce na terenie województwa śląskiego (druk VII/312):

za	40
przeciw	0
wstrzym.	1

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik niniejszym przyjął do porządku obrad ten punkt. Szanowni Państwo ! Teraz ze względów technicznych, ponieważ Państwo na pewno chcielibyście się zapoznać z tymi uchwałami, proponuję, aby tą uchwałę, którą przegłosowaliśmy teraz, umieścić po punkcie 16, a przed punktem 17, czyli to w sprawie *Europejskiej Agencji Kosmicznej*. Tutaj służby Kancelarii przygotowują. Natomiast mam pewien kłopot z tym punktem w sprawie wystosowania apelu, ponieważ tutaj wiem, że również parlamentarzyści chcieliby zabrać głos. Szanowni Państwo ! Czy możemy to zrobić w punkcie po prezentacji Pani Dyrektor Małgorzaty Staś ? Gdyby była Państwu potrzebna jeszcze chwila na zapoznanie się z tym punktem, to ja po prostu ogłoszę przerwę i Państwo się zapoznacie, czyli umieścilibyśmy go w punkcie 5., a przed punktem 6. I wtedy kolejność następnych ulega zmianie. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Państwo się na to zgadzają. Gdybyście nie zdążyli się do punktu 5. z tym zapoznać w wystarczającej dla was, że tak powiem, wersji, bardzo proszę o zgłoszenie. Ogłosimy wtedy chwilę przerwy, abyście Państwo mogli przedyskutować temat. Nie widzę sprzeciwu. Chyba, że Pan Tomasz Papaj jeszcze tutaj widzę jest ... nie, nie, wycofuje Pan, tak ? OK. To dobrze, to tak zrobimy, więc Szanowni Państwo, umieszczamy w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta w punkcie 5., a w sprawie Europejskiej Agencji Kosmicznej w punkcie, dokładnie, to już będzie 18., tak ? Dobrze ! ... Dziękuję bardzo !

Przyjęty porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XXI sesji Sejmiku.
4. Podsumowanie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – informacja.

5. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku (druk VII/311).*
6. *Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2026 Rokiem Miasta Częstochowy (druk VII/299).*
7. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Pszczyńskiego na realizację zadania w postaci organizowania publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym (druk VII/307).*
8. *Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2032 roku (druk VII/308).*
9. *Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pn. „Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2032 roku (druk VII/309).*
10. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na realizację zadań w ramach „Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach” – Edycja 2025 (druk VII/310).*
11. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Gliwicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach (druk VII/301).*
12. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Katowicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach (druk VII/302).*
13. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Zabrze wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze (druk VII/303).*
14. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Raciborzu wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu (druk VII/304).*
15. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu (druk VII/305).*
16. *Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły wchodzącej w skład Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (druk VII/306).*

17. *Podjęcie uchwały w sprawie przekazania petycji według właściwości (druk VII/300).*
18. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie utworzenia ośrodka Europejskiej Agencji Kosmicznej w Polsce na terenie województwa śląskiego (druk VII/312).*
19. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*
20. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*
21. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Przyjęcie protokołu z XXI sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – projekt protokołu został Państwu przesłany drogą mailową 13 stycznia bieżącego roku. Czy są uwagi do tego protokołu ? ... Nie widzę ! W związku z powyższym przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad przyjęciem protokołu:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	6

4. Podsumowanie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – informacja:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...prezentację przedstawi Pani Dyrektor Małgorzata Staś, Dyrektor Departamentu Rozwoju i Transformacji... Bardzo proszę Pani Dyrektor !

- **Pani Małgorzata Staś, Dyrektor Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu** – dziękuję ! Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Jest taki moment w życiu nas, *funduszowców*, kiedy mówimy: *podsumowujemy program*. Jest to o tyle miły moment, bo jak Państwo zobaczycie, wskaźniki wyszły nam bardzo dobrze, a był to największy regionalny program w skali regionów Unii Europejskiej, więc to, że wykonaliśmy go jest dla nas wielkim sukcesem. Choć też jesteśmy w takim momencie, w którym zamykamy program, jeden pchamy bardzo mocno do przodu żeby zrobić tak zwane wskaźniki finansowe w tym programie i zaczynamy mówić o nowej perspektywie. To jest niesamowity moment dla nas. Jeżeli chodzi o podsumowanie, to na początku pozwolę sobie też zacząć od filmu... ...[projekcja spotu]... Szanowni Państwo ! Ta największa alokacja to 15 mld zł. To było 100 % alokacji programu. Otworzyliśmy 528 naborów na 17,8 mld zł. Tutaj ta kwota jest wyższa i Państwa na pewno ona zastanowi, ale to jest kwestia obrotu kilku oszczędnościami w programie, które się pojawiły, jak i również różnicami

kursowymi. To jest sprawność zarządzania programem, aby jak najwięcej środków zostało w województwie śląskim. W efekcie czego oceniliśmy 14 ponad tysięcy wniosków aplikacyjnych ze strony beneficjentów. Kwota w tych złożonych wnioskach to 24,7 mld zł, 164 % alokacji. Tyle projektów do nas wpłynęło, tyle projektów zostało przez nas ocenionych. Podpisaliśmy 7214 umów na kwotę 16,2 mld zł. To jest 108 % naszego programu. Rozliczyliśmy w płatnościach 15,3 mld zł, co daje nam 102 % alokacji – 102 %, to jest szybkie i sprawne wykorzystanie różnic kursowych. Jeżeli tylko się pojawiła taka możliwość, szybko ponawialiśmy procedury konkursowe, szybko dobieraliśmy projekty z list rezerwowych, tak jak mówię, żeby jak najbardziej wykorzystać te środki. Jeżeli chodzi o podział na subregiony tych kwot, Państwo widziecie zawsze najwięcej, bo najwięcej też instytucji jest w Subregionie Centralnym – 55 % środków spłynęło do Subregionu Centralnego, Subregion Południowy to aż 13 %, Subregion Północny i Zachodni to około 11 %. 10 % to jest takie niezidentyfikowane, bo to projekty, które rozlewają się na poziomie całego województwa, jak i projekty z pomocy technicznej. Czyli nie domyka się do 10 %, ale to są projekty, które są równoległe, trudno je przypisać instytucji z danego regionu. Jeżeli chodzi o beneficjentów, to najwięcej było jednostek samorządu terytorialnego. To jest 3411 umów, to jednostki samorządu terytorialnego. Państwo widziecie, jeżeli chodzi o alokację, to największa jakby grupa alokacji – 75 % wartości programu. Ale jeżeli chodzi o przedsiębiorców, to też bardzo duża liczba umów, czy 3124 umowy na prawie 14... przepraszam 17 % alokacji programu. Później idą organizacje non-profit, uczelnie i pozostałe organizacje naszego regionu. Najwięcej środków przeznaczonych było na efektywność energetyczną, to jest 26 % całej alokacji. Później mamy transport – 14 % całej alokacji. Następnie mamy konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw i rewitalizację – tutaj mamy po 9 % naszych środków. Później idzie ochrona środowiska, regionalny rynek pracy i edukacja. To są działania, które najczęściej były realizowane w naszym programie operacyjnym. Jeżeli popatrzymy na wskaźniki i efekty realizacji naszego programu, to jeżeli chodzi o nowoczesną gospodarkę, czyli wsparcie działań badawczo-rozwojowych, to udało nam się wesprzeć 570 przedsiębiorstw. Doposażyliśmy 64 laboratoria, stworzyliśmy 250 nowych stanowisk miejsc pracy w tych laboratoriach. Jeżeli chodzi o cyfrowe usługi, to 160 podmiotów publicznych zaczęło świadczyć usługi online. Wprowadziliśmy 888 usług publicznych udostępnionych online. Zdigitalizowaliśmy 8 mln dokumentów. Jeżeli chodzi o wsparcie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, to wsparliśmy 2,5 tys. firm z naszego regionu, zagospodarowaliśmy 64 tereny inwestycyjne i zatrudnienie w firmach wzrosło do 3 tys. pełnych etatów. Jeżeli chodzi o efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii czy gospodarkę niskoemisyjną, to wprowadziliśmy 360 tys. jednostek wytwarzania energii z OZE. 4,5 tys. gospodarstw domowych poprawiło klasę energetyczną. Stworzyliśmy 137 węzłów przesiadkowych i zakupiliśmy 492 jednostki taboru komunikacji miejskiej. Jeżeli chodzi w kwestii ochrony środowiska – tu doposażyliśmy 76 jednostek służb ratowniczych, 6 tys. ton azbestu zostało usuniętych z domów, 26 oczyszczalni ścieków zostało zaczęło funkcjonować. Wybudowanych zostało cztery 401 km sieci kanalizacji i 112 km sieci wodociągów. Zrehabilitowaliśmy 244 grunty. Wybudowaliśmy 55 km nowych dróg, 94 km to

przebudowane, zmodernizowane, 52 km przebudowań linii kolejowych i 12 sztuk taboru kolejowego. Wsparcie otrzymało 101 podmiotów leczniczych, 431 obiektów zrewitalizowanych, które świadczą usługi aktywizacji społeczno-zawodowej, 174 ha zrewitalizowane przez nas. Jeżeli chodzi o infrastrukturę edukacyjną – 171 obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego zostało przez nas wspartych. Z tych obiektów i z tego wsparcia korzystało 53 tys. dzieci. 76 obiektów infrastruktury przedszkolnej zostało przez nas zmodernizowanych, a 156 tys. uczniów i przedszkolaków było na zajęciach w Planetarium po jego modernizacji, w naszym Planetarium Śląskim. Jeżeli chodzi o *Europejski Fundusz Społeczny*, bo przypomnę, że to był pierwszy program dwufunduszowy, z jednej strony mamy infrastrukturę, z drugiej mamy działania z Europejskiego Funduszu Społecznego, bardzo ważne działania, blisko mieszkańca i tutaj wsparliśmy 56 tys. osób bezrobotnych. 9 tys. miejsc pracy z utworzeniem nowej działalności gospodarczej zostało utworzonych. 5 tys. osób niepełnosprawnych objęliśmy wsparciem. Jeżeli chodzi o kadry gospodarki opartej na wiedzy, to 90 tys. osób pracujących zostało objętych wsparciem. 89 tys. osób uzyskało kwalifikacje zawodowe lub podwyższyło swoje kwalifikacje zawodowe. 6 programów zdrowotnych zostało stworzonych, ale też 6 tys. osób powróciło na rynek pracy po urodzeniu dziecka, a 8 tys. osób skorzystało z programów profilaktycznych. 50 tys. osób wykluczonych społecznie objęliśmy wsparciem. 3 tys. miejsc świadczenia usług zdrowotnych zostało objętych wsparciem, 10 tys. miejsc świadczenia usług społecznych. Doposażyliśmy 2 tys. szkół, z czego skorzystało 156 tys. uczniów. 26 tys. dzieci wzięło udział w zajęciach przedszkolnych, jak i 56 tys. uczniów wzięło udział w zajęciach pozaszkolnych, a 15 tys. uczniów w stażach i w praktykach zawodowych wzięło udział. Oprócz tego reagowaliśmy bardzo intensywnie na zdarzenia kryzysowe, które miały miejsce w naszym regionie. Pierwszym to były skutki pandemii COVID, gdzie 161 mln euro zostało szybko przekazanych na działania związane z wsparciem przedsiębiorców, bardzo ważne działania. 736 przedsiębiorstw zostało wspartych tym wsparciem. 577 podmiotów zostało przez nas też objętych różnego typu wsparciem, czy to infrastruktury leczniczej, czy zakupu sprzętu medycznego. Zakupiliśmy 7,7 tys. sprzętu medycznego. I też na ostatniej prostej jeszcze zmodyfikowaliśmy program pod względem pomocy w zdarzeniu związanym z wojną na Ukrainie – 16 mln euro udzieliliśmy ochrony 6 tys. osobom. Utworzyliśmy 236 mieszkań chronionych. Ja tylko nadmienię, że dzisiaj też pracujemy nad takim samym rozwiązaniem, jeżeli chodzi o kwestię obronności w naszym obecnym programie. Będziemy wydzielać oś obronnościową, Państwo tego jeszcze w raporcie z naszego FE SL, bo teraz to już nazywamy *Fundusze Europejskie dla Województwa Śląskiego*, tej osi jeszcze nie widzicie, ale będzie to około 370 mln euro, które też na kwestie związane z obronnością naszego kraju zostanie przesunięte. Tutaj wsparcie będzie dedykowane dla jednostek samorządu terytorialnego, dla przedsiębiorstw sektora około zbrojeniowego, jak i również na przekwalifikowanie – więc te rzeczy też w tym okresie programowania realizujemy. I teraz pozwolę sobie powrócić do filmów. Specjalnie wybrałam te najmniej spektakularne można by było, że filmy cztery, ale są to filmy, które są blisko mieszkańca. Pierwszy film będzie dotyczył Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości i Przedsiębiorcy, Przystanek Wielofunkcyjny. Kolejne

będą dotyczyć już Wojewódzkiego Urzędu Pracy i wsparcia ludzi ...[projekcja spotów]... już teraz raczej nie, bo program jest zamknięty, ale można oczywiście na naszych stronach zobaczyć podsumowanie. W grudniu Komitet Monitorujący przyjął sprawozdanie. 8 stycznia Zarząd Województwa przyjął sprawozdanie. Pełne sprawozdanie jest na stronach BIP-u dostępne oczywiście, ale skrót sprawozdania i to co najważniejsze macie Państwo w prezentacji, a ja pozwoliłam sobie wybrać te najmniejsze projekty, bo faktycznie one mnie za serce chwytają. Te duże one powstają, bo mamy siłę, walczymy o nie, a o tych małych zapominamy projektach, jak bardzo są ważne. Dziękuję Państwu. I oczywiście pozostaję w dyspozycji, jeżeli chodzi o pytania.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Dyrektor ! Brawo ! ... Czy Pan Marszałek ? Bardzo proszę !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – Panie Przewodniczący ! Dwie sprawy – pierwsze, to trzeba podziękować setkom osób, które są zaangażowane w przygotowanie tych programów, potem je prowadzą i rozliczają. Naprawdę kawał ciężkiej pracy, odpowiedzialnej pracy i doszliśmy w tym do perfekcji, że tak powiem, i oby tak trwało dalej, i oby te środki europejskie były. Natomiast druga uwaga ... setki tysięcy ludzi korzystających z tego beneficjentów. Już samo to z Planetarium 154 tys. dzieci, jeżeli dobrze zapamiętałam. Przyzwyczajaliśmy się do tego, że te środki są. Nawet nie wyobrażamy sobie, że ich nie ma. No i potem jak się do czegoś przyzwyczajamy, to sobie coś pokrywujemy i tak dalej. Natomiast to pokazuje i to powinniśmy my jako tutaj taka elita polityczna tego regionu, no podkreślać, że to jest dalej ważne, że to jest niezwykle potrzebne, że to rozwija nasz region, nasz kraj, nasze miasta, nasze wsie i to nie jest żadna hipotetyczna wspólnota, że to nie są jakieś tylko chodniki, ale naprawdę dziesiątki, setki tysięcy beneficjentów i te środki realnie zmieniają nasze życie. Dbajmy o to, pilnujmy tego, cieszymy się tym i nie dajmy się ponieść tej fali narzekania, że w ogóle ta Unia niepotrzebna i najlepiej na nią machnąć ręką. To pokazuje, że jest potrzebna, nam potrzebna i to, jak wygląda Polska, jak wygląda nasz kraj, to wielka zasługa tego, że jesteśmy członkami Unii Europejskiej.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Ja bym jeszcze zwrócił uwagę na jedno, że ważna była ta ciągłość, bo Pan Marszałek rozpoczął tę edycję, potem się coś pozmieniało, potem znowu, itd., ale właśnie są tacy urzędnicy, którzy to wszystko kierują w tą stronę, aby to przynosiło efekty. O głos w dyskusji poprosiła Pani Radna Beata Białowas. Bardzo proszę !

- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Ja chcę powiedzieć, że chciałam powiedzieć zupełnie coś innego, ale Pan Marszałek mnie zainspirował, dlatego troszkę zmienię moją wypowiedź. Szanowni Państwo ! Jak najbardziej ! Myślę, że wszyscy jak tutaj jesteśmy, jesteśmy za Unią Europejską, ale chcemy być partnerem Unii Europejskiej, a nie wasalem. I chcemy żeby te środki europejskie były bardzo dobrze wykorzystywane. I myślę, że Województwo Śląskie przynajmniej się stara żeby te środki bardzo dobrze

wykorzystać. Ja też w tym miejscu bardzo serdecznie na ręce Pani Dyrektor Staś chciałam podziękować wszystkim, którzy pracowali przy tej perspektywie, bo tak jak Pan Marszałek powiedział, i tu się zgadzam, to jest ciężka praca i bez ludzi, bez dobrych pracowników my byśmy nic nie zrobili. Ja nawet uważam, że za mało się chwalimy tym, jakie są dobre praktyki i co robimy. Tak, jak w tej prezentacji było powiedziane, tysiące osób podniosło kwalifikacje, te filmiki pokazywały, że oczywiście, że warto, osoby otworzyły działalność gospodarczą, czy dofinansowywane były usługi zdrowotne, społeczne. W tej perspektywie finansowej, Szanowni Państwo, to był bardzo trudny czas i myślę, że wszyscy Państwo się zgodzicie, to też było w tej prezentacji – COVID pierwszy raz, nikt się nigdy nie spotykał z taką sytuacją nie zmierzył. Ja tylko przypomnę, że wtedy, kiedy był COVID, Zarząd Województwa Śląskiego, gdzie nikt nie pracował, praktycznie my pracowaliśmy, bo był taki czas. Wojna na Ukrainie, bo Polacy są i mieszkańcy województwa śląskiego osobami, które są bardzo otwarte i chcą pomagać. I też w tym miejscu, bo czasem bardzo szybko o tym zapominamy, bardzo dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w tą pomoc. Pracownicy sami wtedy, kiedy był COVID, kiedy rozpoczęła się wojna na Ukrainie, bo ona nadal trwa, dawali pomysły co zrobić, żeby po prostu pomóc drugiemu człowiekowi, który jest w potrzebie. Tak, że ja w tym miejscu bardzo za to dziękuję. Szanowni Państwo ! Ogromne inwestycje. Gdyby nie ta perspektywa finansowa, to chociażby nie byłoby ... użyję słowa zmodernizowane Planetarium, którym teraz my się szczycimy, gdzie możemy prosić o też pewne nowe inicjatywy, bo mamy zmodernizowane czy na nowo też może wybudowane nasze jednostki. Tak, że bardzo, bardzo dziękuję ! I w tym miejscu, Szanowni Państwo, chciałam bardzo serdecznie jeszcze podziękować Zarządowi Województwa Śląskiego, który pracował w tej perspektywie w tych latach 2019-2022 za Państwa zaangażowanie. Jeszcze raz bardzo, bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Radnej ! ... Dyskusja się rozkręca. Bardzo proszę, o głos w dyskusji poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Stanisław Baczyński** –...nie wiem czy nie odbierze głos dzisiaj, czy nie ?...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – ...na razie nie mam zamiaru odbierać Panu głosu, bardzo proszę ! Pierwsza sesja w roku, możemy pomówić o planach, o tym, co było, co będzie...
- **radny Stanisław Baczyński** –...rozumiem, że jesteśmy jeszcze w błogosławionym czasie. Pan Przewodniczący nie zamierza mi odebrać głosu, a ja powiem ze swej strony, że nie zamierzam długo mówić. Bo trochę...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...ważne żeby nas, Panie Radny, dobry humor nie opuszczał i żeby to było merytoryczne. To jest najważniejsze !

- **radny Stanisław Baczyński** –...no, Panie Przewodniczący, możemy nawet kolędę zaśpiewać, którą razem umiemy także, no problem. Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Ja powiem tak, że trochę żałuję, że ten temat nie był poruszany na Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, ponieważ na pewno zadalibyśmy Pani Dyrektor trochę pytań, ale takich, na które umie odpowiedzieć nawet bez kartki, bez tego materiału. I chcę Panią zapewnić, że zawsze z wielką przyjemnością wysłuchujemy tych merytorycznych wywodów na temat tych działań programowych i tym podobne rzeczy. Dzisiaj, żeby nie przedłużać, co obiecałem Panu Przewodniczącemu, pytań nie będzie, bo wiele Pani powiedziała i myślę, że Szanowni Państwo, nie ma na tej sali takiego człowieka, takiego radnego, takiej osoby publicznej, czy takiego pracownika samorządowego, który nie byłby pod wrażeniem tego co tutaj zostało pokazane. Ja Państwu tylko powiem taką rzecz, że w momencie, kiedy nastawały te środki pomocowe, jakieś perspektywy, to nam pokazywano przykład jednego państwa europejskiego, to państwo się nazywa Hiszpania, gdzie tam potrafili wykorzystać 49, w porywach 51 % środków unijnych i mówiono no tak, no zobaczymy, co wy pokażecie, co umiecie, jak to zrobicie. No i tak po kilku perspektywach. to możemy powiedzieć tak: *umiemy* ! Umiemy i to jest chwała tych wszystkich, którzy się podejmują tych trudnych zadań, bo to wiecie Państwo, tam są różne zasady, regułki, okresy trwałości, wskaźniki produktu, rezultatu i tym podobne rzeczy. Trochę wiem, bo się tam trochę tym zajmuję, no to tak jakoś myślę, że w temacie. Ale myślę tak, że zauważyć trzeba jedną rzecz. Nie będę się tutaj spierał kto jest ważniejszy. Czy ten, kto zaczynał, czy ten, kto realizował, czy ten, kto podsumował. To jest po prostu program. Ale trzeba zauważyć, Szanowni Państwo, że w trudnym okresie tych lat 2019-2023, bo ten program ma taki znacznik $N+3$, gdzie chyba następowało apogeum wydatkowania tych środków unijnych, no to Zarząd pracował w składzie trochę innych barw politycznych i z tymi sytuacjami sobie po prostu poradził, co trzeba zauważyć, dzięki czemu jest taki efekt. Myślę, że to wtedy została niejako przygotowana ta filozofia wydzielenia części środków w związku z pojawiającymi się zjawiskami typu COVID, typu wojna na Ukrainie, dzisiaj obronność. Ja tu kiedyś przy sprawozdaniu z wykonania budżetu mówiłem, że Zarząd sobie tam dobrze radzi z wojną na Ukrainie, za co zostałem powszechnie skrytykowany, ale to się dzisiaj potwierdziło, że jednak ten Zarząd się tymi zjawiskami nawet w skali globalnej musi zajmować. Ja powiem tak: ja jestem pod wrażeniem tego, co stało się w zakresie pozyskiwania środków przez samorządy. To jest, Szanowni Państwo, dowód na to, jak bardzo udana jest ta reforma samorządowa. Przypomnę tylko, że 3411 umów na 75 % alokacji to są samorządy. No i nie będę też ukrywał, że bardzo się cieszę, że samorządy z mojego regionu to zebrały, tak sprytnie tutaj jest napisane, 13 %, ale ja w związku z tym, że umiem jeszcze tam obsługiwać te maszyny do liczenia, to sobie policzyłem tak troszkę. No i wychodzi na to, co powiedział tutaj Pan Prezydent Bielska-Białej, że tak gdzieś w granicach tej średniej albo ciut ... to jesteśmy. Z czego się bardzo cieszę, bo od samego początków na Żywiecczyźnie i w Subregionie Bielskim czy Południowym, jak Państwo wolicie, ta mobilność samorządu była bardzo wielka, co niejako po tym materiale również tutaj widać, żeby to skomentować. Myślę, że mogę powiedzieć, że nie został zaniedbany żaden obszar,

a to co było celem priorytetowym, czyli efektywność energetyczna, to nastawienie w tej perspektywie, no zdało swój egzamin, no i jest się z czego cieszyć. Powiem tak: jest parę nazwisk, które w tym województwie, które byśmy wymieniali, tak samo jak środki Unii Europejskiej. Ja ich nie wymienię przez kurtuazję, ale Państwo ich doskonale znacie. Myślę, że ciągłość na tych stanowiskach, znajomość tematu, że tak skrócę swoją wypowiedź, to jest podstawa tego sukcesu. Tego co tutaj zostało zaprezentowane i tego czym się możemy w sumie cieszyć w tym województwie, bo Szanowni Państwo, 15 mld tak prosto licząc przez 7 lat perspektywy to jest po 2 mld. Wiemy, że na początku to jest mniej, później jest kumulacja, ale to jest 15 mld zł, które zostało gdzieś ulokowane w przestrzeni i one po prostu będą służyć dalej. No a gdyby to zderzyć z budżetem Województwa, no to tak zawsze gdzieś tam zależy jak liczyć, jak będzie 4 mld to połowa budżetu Województwa, a jak jest mniej to nawet więcej. No to popatrzcie Państwo jakie to są pieniądze o ogromnym znaczeniu. I myślę, że z tego punktu widzenia nie ma człowieka, który by źle oceniał Unię Europejską. Myślę, że w Unii Europejskiej nie podoba się nam trochę innych wiele rzeczy, ale to może nie czas i miejsce, żeby na ten temat rozmawiać. Czuję się, Szanowni Państwo, w obowiązku, jako przewodniczący Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów w tamtym okresie czasu, wszystkim tym, którzy zajmowali się środkami unijnymi i tym pozytywnym, i tym negatywnym rozpatrzeniem, bardzo serdecznie podziękować za to, że mamy takie właśnie efekty !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności o głos w dyskusji poprosił Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Oczywiście to sprawozdanie, te tabelki są olbrzymie, robią wrażenie i bardzo pozytywne. Oczywiście dziękuję Pani Dyrektor za tą prezentację, ale też za przygotowanie całego, czy prowadzenie całego programu. Natomiast czasami takie drobne szczegóły lokalne, czy też... przybliżają sens tego wszystkiego. Ja ze swej strony, jako mieszkaniec Subregionu Południowego pamiętam taką walkę o linię kolejową Goleśzów – Cieszyn. Dzisiaj nie mielibyśmy uchwały, którą będziemy przyjmować o linii kolejowej Skoczów – Bielsko, jakby wtedy nie tamta decyzja. A sumarycznie Cieszyn odzyska połączenie sprzed 100 lat Cieszyn – Kraków. I to jest ta historia, dlatego ja mówię, specjalnie ją podkreślam jako mieszkaniec, ale też z drugiej strony, jako pracownik, no służby zdrowia, dzień pandemii 20 marca, bo u nas mniej więcej tak się to określa, i po tych 2-3 tygodniach nikt z nas nie za bardzo wie, co robić, jak robić ? I też faktycznie wtedy przebrojenie środków unijnych i mogę powiedzieć z odpowiedzialnością, że chyba nie ma mieszkańca województwa śląskiego, który by nie skorzystał z tej pomocy. No bo jeżeli my realizujemy około tam 300 tys. wizyt karetek pogotowia, a każdy członek tego zespołu ubierał około 5-6 razy dziennie, czy nawet więcej, kombinezon, który był kupowany z tych środków. Robiliśmy wymazy. To jest ta pomoc. I faktycznie chodniki, drogi, ale te dwa przykłady, które tutaj przedstawiłem, to są takie. Oczywiście chciałbym w tym momencie podziękować członkom Zarządu, którzy w tej chwili zostali radnymi, to wicemarszałek Wojciech Kałuża, Pani Beata Białowąs, Dariusz Starzycki, bo oni w tej chwili są radnymi, więc

jest mi bardzo łatwo tutaj na miejscu podziękować. Ale oczywiście Pani Dyrektor, jeszcze raz dziękuję i chciałbym jeszcze taką rzecz tutaj podkreślić ... ja mówię obecni tutaj, którzy są radnymi, tak ? Ale jest aktualnie radnym, nie ? Tak, kryterium było dosyć przejrzyste z mojej strony. I jeszcze jedna uwaga. Jako przewodniczący Sejmiku wtedy brałem udział w posiedzeniach Zarządu. Czasami to było męczące, bo 50-60 % uchwał dotyczyło funduszy z tego programu. To była tak olbrzymia skala pracy, za co wszystkim bardzo, bardzo dziękuję i myślę, że każdy kolejny program, który będzie realizowany na zasadzie ciągłości, to co Pan Marszałek powiedział, to musi być ciągłość, to się nie da pewnych rzeczy, no ta linia kolejowa jak ona ruszy z Cieszyna do Krakowa, no to będziemy na pewno wszyscy dumni, to będzie na pewno za może 5 lat. Ale jakby nie tamta decyzja, to by jej nie było. Tak, że jeszcze raz wszystkim bardzo dziękuję i gratuluję, że to wszystko się udaje kontynuować. I też za to, że te materiały zostały przygotowane na dzisiejszą sesję, ponieważ no nie powinniśmy przemilczać takich ważnych zdarzeń dla naszego województwa. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności o głos poprosił Pan Radny Tomasz Papaj. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Też chciałbym z tego miejsca podziękować wszystkim tym, którzy byli zaangażowani w realizację tej perspektywy unijnej 2014-2020. Cieszy to, że z takim skutkiem dla województwa śląskiego w tej chwili kolejna jest realizowana perspektywa do roku 2027. Tam są środki na poziomie 5,1 mld euro. Z tego 2,2 mld to Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, któremu hołubimy, którym się cieszymy, który wykorzystujemy i mam nadzieję, że równie dobrze za parę lat będzie można pokazać też skutki bardzo dobre realizacji tego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Natomiast no przed nami kolejna perspektywa 2028-2034. I tutaj już tak zielono to nie wygląda i tak, że tak powiem „nadziejnie”, bo wszystko wskazuje na to, że środki typu Fundusz Sprawiedliwej Transformacji nie pojawią się w budżecie Województwa Śląskiego, a co gorsze środki, które na przykład są wydatkowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego czy funduszy regionalnych Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, no nie będą już być tak dzielone jak dotychczas przez województwa, czyli też przez nasze Województwo Śląskie, tylko będą bardziej zcentralizowane. A w tym wszystkim jeszcze może się pojawić kwestia taka, że właśnie te środki mogą być blokowane, bo są teraz takie zapędy ze strony Unii Europejskiej, że pod tytułem różnych, że tak powiem, powodów, mogą być środki wstrzymywane. Zresztą doświadczyliśmy tego już w tej perspektywie unijnej, kiedy środki dla Polski były blokowane pod rzeekomym brakiem praworządności. Natomiast ta kolejna perspektywa dobrze nie rokuje. A tak na koniec byłoby dobrze, żeby też mieszkaniac województwa śląskiego, mieszkaniac Polski, ale przede wszystkim też województwa śląskiego, bo tutaj mówimy o tym sprawozdaniu, też wiedział jaki rzeczywisty jest udział tak naprawdę budżetu Polski, budżetu państwa w realizacji tych środków unijnych, bo na tych tablicach, które wieszamy w wielu miejscach, podajemy przykładowo 85 % to środki z Unii, a 15 %

to są środki własne. Natomiast pamiętajmy, że w tych 85 %, o których teraz przykładowo oczywiście mówię, my nie jesteśmy jeszcze płatnikiem netto, ale w tych 85 %, proszę Państwa, może być około 70 czy 75 % nawet pieniędzy, które podatnik polski wypracował, które wpłynęły do Unii Europejskiej i wróciły do nas, więc per saldo może się okazać, że udział unijny to zaledwie na przykład 10, 12, 8, 6 % w danych projektach. Więc tym bardziej chcę podziękować tym wszystkim, którzy do tego się przyczynili pod kątem realizacji i pod kątem generowania środków finansowych, które wróciły w taki godny i dobry sposób. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Szanowni Państwo ! Wyczerpaliśmy głos w dyskusji. Pan Marszałek jeszcze chce dodać coś od siebie...

- **Marszałek Wojciech Saluga** – ja celowo nie prezentowałem tego, żeby nie pokazywać, że to Zarząd ma jakieś wyjątkowe zasługi. I naprawdę nie ci, co byli w zarządach – ci co byli to wiedzą jak to działa – ale urzędnicy, którzy na co dzień tą całą robotę robią. My tylko podnosimy ręce, najczęściej nie mamy żadnego już ruchu możemy tylko podnieść tę rękę do góry i w żadną inną stronę. Natomiast to wszystko, że my te środki wydajemy tak skutecznie, w ogóle przygotowujemy te programy. Nawet jak ta pandemia czy wojna, to odpowiednie departamenty, ludzie w tych departamentach naprawdę są tak kompetentni, mają taką wiedzę, że świetnie sobie z tym radzą. Więc ja sobie nie przypinam tu orderu, mimo że wiele lat przy tej perspektywie spędziłem, ale wiem jak to działa od środka. Ci co byli od środka, to urzędnicy w 99 % kreują te programy, rozliczają, pilnują, itd., plus ci, którzy oczywiście piszą projekty beneficjenci, tu padło samorządy itd., itd. Natomiast druga sprawa, właśnie takie głosy są niebezpieczne. Będziemy mieć znowu rekordową ilość pieniędzy jako kraj, w przyszłej perspektywie – rekordową. W ogóle rekordowo dostajemy jako Polska od lat i dalej będzie rekordowo. Nie idźmy z tą, że zmieniają się zasady, to nie znaczy, że będzie gorzej. Nie wiemy jak będzie. My oczywiście chcemy jak najwięcej, żeby także tu w samorządach robić i będziemy o to dbać. Ja sam o to zabiegam w różnych gremiach. Natomiast dalej Polska będzie największym beneficjentem tego, że jesteśmy w Unii Europejskiej. Będziemy mieć najwięcej środków, największą alokację. A jak to ostatecznie będzie zobaczymy. Po drodze, jakbyśmy dodali jeszcze, że KPO się dzieje, kolejne wielkie europejskie środki. Miejmy to na uwadze, baczmy co mówimy, jak o tej Unii mówimy. Oczywiście jesteśmy częścią Unii, wpływamy na tę Unię, reformujemy tę Unię, natomiast nie tylko narzekajmy i traktujmy takie obce ciało, bo jesteśmy częścią i ta prezentacja Pani Dyrektor Staś pokazała, że jesteśmy częścią Unii Europejskiej. Tym obszarem, który mamy zarządzamy tak, jak było pokazane na slajdach. Możemy zarządzać inaczej, możemy to zmieniać, ale możemy ! Nikt nam tutaj za bardzo nic nie każe. Jesteśmy suwerenni, mamy zdolność podejmowania swoich decyzji. Wyście podejmowali, myśmy podejmowali, można by wymieniać, ale na koniec to Polska jako kraj wykorzystuje świetnie te środki. I to, że dzisiaj jesteśmy, być może to będzie ostatnia perspektywa, bo jesteśmy tak zamożni, tak stosunkowo bogaci, dogoniliśmy średnią, że jeszcze się cieszymy, że te środki w sensie są, bo za chwilę ich nie będzie,

bo będą biedniejsi. Ja jak jeżdżę do Brukseli, to tam pierwsze co patrzę, to w tej Brukseli by się przydał fundusz spójności. Gorzej ta Bruksela wygląda i wiele innych miast, niż Warszawa, Kraków czy inne miasta. My wszystko nowe, odświeżone, nowoczesne. Sami jeździcie, to wiecie. Pilnujmy tego i ważmy słowa, a my tu szczególnie, którzy w wielkiej mierze zarządzamy naprawdę ogromnymi środkami i żebyśmy tylko wydawali je tak z pożytkiem, jak to miało miejsce w poprzedniej perspektywie, tej perspektywie i już szykujemy się na następną. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Przechodzimy do punktu 5. ... ale zanim przejdziemy do punktu 5., Szanowni Państwo, już na grudniowej sesji Pani Danuta Skalska chciała zabrać głos, wtedy trochę nam się rozjechał, że tak powiem porządek, bo sesja budżetowa i tak dalej. Dzisiaj udzielę Pani głosu. Pani Danuta Skalska jest dziennikarką, redaktorką, działaczką społeczną, prowadzi audycję *Lwowska Fala*, odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski, więc to tak tytułem wstępu. Bardzo proszę Pani Danuto !

- **Pani Danuta Skalska** – Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja z *Lwowskiej Fali*, ja z tego miejsca, gdzie razem teraz niedawno byliśmy we Lwowie, we wszystkich małych miejscowościach, gdzie spotykaliśmy się, z naszymi ludźmi, z naszymi małymi dziećmi z przedszkola, ze szkoły i organizacji naszych polskich za wschodnią granicą. Co roku jeździmy tam. Pani Halina biega co roku, pomaga nam w kwestowaniu na ten właśnie cel, ale przecież nie udało by się nam, gdyby nie pomoc Pana Marszałka. Panie Marszałku ! To jest dla nas ogromna, cenna sprawa, że my dzięki tej pomocy mogliśmy pojechać tam i spotkać się z ludźmi, którzy czekają na nas. Nie tylko na tych, którzy urodzili się na Kresach, ale nas wszystkich, bo mamy obowiązek tym naszym, Polakom pomagać w takich sytuacjach. Tu jest kalendarz. I ten kalendarz ma taką nadzieję, że skończy się ta wojna, zanim ten kalendarz się zakończy, to my będziemy mogli wspólnie, razem, Pan i Państwo, wszyscy pojechać z nami do Lwowa. Dziękuję, po stokroć dziękuję, w imieniu wszystkich Polaków tam na wschodzie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Dziękujemy bardzo ! ... Dziękuję bardzo ! ... Życzymy dużo zdrowia, pozdrawiamy wszystkich Kresowiaków i wszystkich, którzy tam w tej chwili, niestety, cierpią, nie mają łatwo. Mamy nadzieję, że Pan Marszałek nie zdąży jednego miesiąca przewrócić. No niestety, nie wiem, czy to się spełni, oby Panie Marszałku. Przechodzimy do punktu 5...

5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku (druk VII/311):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – zgodnie z przyjętym porządkiem obrad jest to punkt, o podjęciu uchwały w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026. Muszę zapytać Państwa Radnych, czy wszyscy Państwo zapoznaliście się w wystarczającym stopniu z tą uchwałą i uzasadnieniem, czy potrzebujecie jeszcze jakiegoś czasu ? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że przechodzimy do procedowania tej uchwały ... Nie widzę ! W związku z powyższym o przedstawienie i wprowadzenie poproszę Panią Radną, Wiceprzewodniczącą Alinę Bednarz. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Alina Bednarz, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowne Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Goście ! Załącznikiem do uchwały na druku VII/311 jest apel do Prezydenta, do Pana Karola Nawrockiego, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwolę sobie ten apel Państwu przeczytać: *Szanowny Panie Prezydencie, my, radni Sejmiku Województwa Śląskiego, reprezentanci mieszkańców naszego regionu, zwracamy się do Pana z apelem o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku. Zgodnie z Europejską Kartą Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, a także w rozumieniu ustawy za język regionalny uważa się język, który jest tradycyjnie używany na terytorium danego państwa przez jego obywateli, którzy stanowią grupę liczebnie mniejszą od reszty ludności państwa. W świetle powyższej definicji istnieją jednoznaczne podstawy do uznania śląszczyzny obok języka kaszubskiego za język regionalny. W ostatnim spisie powszechnym w 2021 roku 458 tys. polskich obywateli zadeklarowało używanie w życiu codziennym śląskiej godki, która rozbrzmiewa nie tylko w domach i w relacjach rodzinnych, ale także w miejscach publicznych, w sklepach, kinach, restauracjach, urzędach. Od wielu lat działania na rzecz uznania mowy śląskiej za język regionalny angażują się przedstawiciele różnych środowisk, w szczególności politycy, twórcy kultury, naukowcy oraz działacze społeczni. Język śląski funkcjonuje w coraz szerszym zakresie zastosowań, co potwierdza jego żywotność oraz trwałe zakorzenienie w świadomości społecznej użytkowników. Powstają w nim publikacje książkowe, dzieła sceniczne i operowe, a także przekłady klasycznych utworów literatury światowej. W tym m.in. „Alicji w Krainie Czarów”, „Kubusia Puchatka”, „Małego Księcia”, „Opowieści Wigilijnej” oraz „Hobbita”. W repertuarze teatralnym znajdują się również spektakle takie jak „Cholonek”, „Mianujom mie Hanka”, czy „Godajom mi Helmut”, wystawiane na scenach w regionie i poza nim. Dostępny jest śląski przekład Nowego Testamentu oraz fragmenty Starego Testamentu. [Prowadzone są prace] nad podstawą programową dla szkół, a także opracowana została koncepcja dalszych działań służących upowszechnieniu języka śląskiego. Języki regionalne stanowią istotny element dziedzictwa kulturowego i przyczyniają się do wzbogacenia języka polskiego. Język śląski jest jednocześnie kluczowym elementem tożsamości mieszkańców Górnego Śląska. Bez systemowego wsparcia państwa jego dalsze funkcjonowanie może być zagrożone. Ochrona i rozwój języka*

śląskiego wymagają w szczególności wprowadzenia edukacji regionalnej, nauczania języka w szkołach oraz finansowania instytucji kultury realizujących zadania związane z pielęgnowaniem tradycji regionalnych. Wieloletnia praca nad zachowaniem i rozwojem języka śląskiego, podejmowana przez liczne środowiska społeczne, często bez wsparcia instytucjonalnego, stanowi przykład odpowiedzialnej troski o dziedzictwo kulturowe. Działania te zasługują na uznanie i wsparcie ze strony państwa. Wyrażamy przekonanie, że Pan Prezydent przychyli się do oczekiwań obywateli, doceni dotychczasowy dorobek i zaangażowanie społeczności regionu oraz podpisze ustawę, która nada językowi śląskiemu status języka regionalnego. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Do głosu zgłasza się Pani Radna Baczyńska. Zapraszam !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Zarządzie ! Wszyscy Radni i Goście ! Co do tego przygotowanego przez Państwa apelu, przez Państwa Radnych podpisanych tutaj pod apelem, w poprzedniej kadencji również ten temat był poruszany i zgłaszałam z tegoż samego miejsca problem przetłumaczenia Biblii na język śląski. Ponieważ według informacji przekazanej mi od pani profesor języka polskiego, to już wiele lat temu, jeszcze zanim zostałam radną, taką rozmowę odbyłam, aby język mógł zostać oficjalnie uznany za język, a nie za gwarę – bo gwara to oczywiście też jest bardzo ważny element kultury językowej – potrzebny jest przekład Biblii na ten język. Piszecie Państwo tutaj, czego w poprzednim, w poprzedniej wersji podobnego apelu czy podobnego dokumentu w tamtej kadencji nie było, piszecie, że dostępny jest śląski przekład Nowego Testamentu oraz fragmenty Starego Testamentu w tłumaczeniu doktora Gabriela Tabora, Burmistrza Radzionkowa. Funkcjonuje Rada Języka Śląskiego, itd. Ja mam pytanie, czy to tłumaczenie, mimo że to nie jest cała Biblia, ale tylko fragmenty języka, fragmenty Starego Testamentu, czy to tłumaczenie posiada imprimatur kościoła katolickiego ? Bo jeżeli tak, to jest oficjalnym przekładem. Jeżeli nie posiada, to te wątpliwości, które są mi znane jeszcze z dyskusji, o której wspomniałam na początku tej wypowiedzi, są takie, że poszczególne tłumaczenia na język śląski, Biblii, wyrażają w języku polskim pewne emocje takie na pograniczu sarkazmu czy prześmiewczości. Oczywiście w języku śląskim jest to do tej pory uznanym za gwarę, brzmią one w sposób naturalny dla osób posługujących się tym językiem czy gwarą. Jest to oczywiście zwrot poważny, natomiast dla osoby znającej język polski może to być po prostu prześmiewcze, tak ? I podano mi wtedy, pamiętam, przykłady takie słowa jak, ja mogę przekręcić, ponieważ nie znam języka śląskiego, jestem Zagłębianką, było *Jezusicku* na przykład, czy o Matce Bożej też było takie po polsku brzmiące zdrobnienie, które to zwroty nie brzmiały poważnie. I dlatego ta transkrypcja została, czy tłumaczenie zostało odrzucone. Więc pytanie, czy to tłumaczenie, na które tutaj autorzy tego apelu, czy projektu apelu się powołują, czy ono ma przede wszystkim imprimatur kościoła katolickiego, a po drugie, czy w języku polskim jest to uznane za poprawne tłumaczenie ? Czy w ogóle jakiegokolwiek, jakiegokolwiek dokument tego tłumaczenia,

poza tym, że Pan doktor, burmistrz Radzionkowa po prostu przetłumaczył tekst. Będę wdzięczna za tą odpowiedź. Dziękuję bardzo !

[w trakcie wystąpienia prowadzenie obrad przejął radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku]

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna Baczyńska, bo ja nie wiem, czy tylko ja nie dosłyszałem, ale myślę, że chyba nie padło tu nazwisko autorytetu, pani profesor, na który się Pani powoływała w swoich tutaj wypowiedziach...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie podałam nazwiska, Panie Przewodniczący, natomiast nie jest to konieczne, to jest osoba, już emerytowana, wykładowca Uniwersytetu Śląskiego...

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...a czy to jest tajemnica, to nazwisko ?

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...wolałabym nie podawać w tym momencie...

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...ale to nie ma wolałabym, bo jeżeli oczekujecie Państwo odpowiedzi na pytania, to proszę też podawać istotne informacje...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...natomiast jeżeli trzeba, to oficjalnie podam ... nie znacie Państwo tej osoby, więc nie będę przywoływała. Jest to osoba, którą znam prywatnie, w związku z tym tutaj nie chciałabym przytaczać nazwisk osób bez ich zgody. Natomiast jest to wykładowca Uniwersytetu Śląskiego, emerytowany, jak również uczelni w Krakowie, w tej chwili nie pamiętam jakich...

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna ! Prosimy o konkret, prosimy o nazwisko. Jeżeli się Pani powołuje na autorytet, trzeba podać nazwisko. I druga rzecz, o którą chciałem Panią spytać, bo Pani powiedziała tutaj jako Zagłębianka, która nie zna śląskiego, ja też z tamtej części województwa pochodzę, ale chciałbym spytać o taką rzecz: mówi Pani, że kwestia śmieszności imienia Jezus. A proszę mi powiedzieć...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie imienia Jezus, tylko śląskiego, śląskiej wersji tegoż imienia, tak ?

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – a proszę mi powiedzieć, czy angielskie *Jesus* albo hiszpańskie *Jesus* jest śmieszne czy nieśmieszne ?

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...w języku polskim nie brzmi ono śmiesznie. Tak samo jak język czeski może dla Polaka brzmieć śmiesznie...

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...a w języku angielskim brzmi śmiesznie czy nieśmiesznie ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ale Panie Przewodniczący, to nie jest miejsce na dyskusję językową, ponieważ ja podaję argument, dlaczego nie został ten dokument uznany...
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...proszę powiedzieć dlaczego Pani dyskwalifikuje język jako śmieszny...
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...proszę mi powiedzieć, czy został uznany, czy nieuznany. Ja nie będę z Panem w tej chwili dyskutowała nad Pana indywidualnymi odczuciami co do śmieszności. Ja chcę wiedzieć, czy to tłumaczenie zostało uznane, czy posiada imprimatur, czy nie posiada. Pana indywidualne przekonania co do śmieszności słów mało są istotne w tym temacie. Dziękuję bardzo !
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – no właśnie, obawiam się, że to wszystko jest w obszarze indywidualnych Pani odczuć, a nie konkretów. Dziękuję za uwagę !
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...dobrze. Proszę o dokument potwierdzający ważność tego tłumaczenia jako Biblia, czyli *imprimatur* kościoła katolickiego. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Do głosu zgłasza się Pani Radna Alina Bednarz. Zapraszam !
- **radna Alina Bednarz, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Prawdę mówiąc nie bardzo wiem, na jakie pytanie mam odpowiedzieć ? Pani chce certyfikat, ja tego certyfikatu nie wiem, ale to nie ma... Proszę ? ...[głos z sali]... dobrze, no Pani powiedziała *certyfikat*, użyła Pani takiego określenia, zatem powtarzam za Panią. No dobrze, nieistotne, w każdym razie nie wiem, czy uznany jest za kościół ... czy to tłumaczenie jest uznane, natomiast wiem, że z tego tłumaczenia korzystają mieszkańcy Górnego Śląska. Kolejne pytanie, na które Pani... aha, te jakoś dziwnie brzmiące słowa, prześmiewczo, no to proszę popatrzeć, a po góralsku jak jest Jezus ? ...[głos z sali]... aha, OK., no to też nie potrafię Pani ... Dla Pani to brzmi śmiesznie, dla mnie nie.
- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Pani Radna Baczyńska, rozumiem *ad vocem*, tak ? *Ad vocem* do... ? ... Dobrze, zapraszam !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowni Państwo ! Celem wyjaśnienia – gwara, to co powiedziałam na początku, jest równie ważnym elementem kultury, w ogóle kultury, nie tylko językowej. Istnieje gwara góralska, oczywiście, istnieją różne dokumenty, utwory, literatura, język mówiony, pisany, góralski, jak również śląski. I absolutnie

tutaj, proszę mnie źle nie zrozumieć, ja nie podważam istnienia tej gwary, ani posługiwania się nią. Są oczywiście osoby w naszym społeczeństwie wojewódzkim, które posługują się głównie gwarą, a językiem polskim mniej lub wcale. I to jest fakt. Natomiast gwarą a język to są dwie różne rzeczy. Mowa śląska czy utwory pisane śląską gwarą, to jest gwarą, dotychczas. A jako język nie został uznany i według tego, co powiedziałam wcześniej, uznany być nie może. Natomiast jeżeli Państwo posiadacie jakiegokolwiek dokumenty na ten temat, to proszę o informacje. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – ...dziękujemy Pani Radnej ! Widzę, że lista chętnych do głosu się wyczerpała, zatem będziemy przystępować do głosowania nad projektem uchwały. Jeszcze raz przypomnę, że głosujemy uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podpisanie ustawy uznającej język śląski za język regionalny, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 stycznia 2026 roku. My tu taką przerwę zrobimy techniczną, ja tylko przekażę stery...

[prowadzenie obrad przejął radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu ! Mam rozumieć, przeszliśmy już do głosowania, tak ? Dziękuję bardzo. W takim razie jesteśmy gotowi. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	25
przeciw	14
wstrzym.	2

6. Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2026 *Rokiem Miasta Częstochowy* (druk VII/299):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Szanowni Państwo ! Z inicjatywy Pana Radnego, Wiceprzewodniczącego Stanisława Gmitruka oraz Pana Prezydenta Miasta Częstochowa, Krzysztofa Matyjaszczyka wpłynęły do mnie dwa takie pisma odnośnie tej uchwały, którą będziemy teraz procedować. I korzystając ze swoich prerogatyw podjąłem taką inicjatywę uchwałodawczą. Szanowni Państwo ! Miałem sygnał, że Państwo nie otrzymali tego uzasadnienia. Pozwolicie, że odczytam te dwa pisma, tak będzie chyba najlepiej. Gdybyście Państwo mieli jakieś uwagi, kto z Państwa będzie chciał, zostanie Państwu to dostarczone: *Szanowny Pan Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego, kierując się przepisami paragrafu 18 ust. 1 Statutu Województwa Śląskiego, składam wniosek o zamieszczenie w porządku najbliższej sesji Sejmiku projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem Miasta Częstochowa w województwie śląskim.*

Uzasadnienie do projektu tej uchwały przekazuję w załączeniu ... i to uzasadnienie do uchwały jest z tyłu. Podpisano Radny, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego, Pan Stanisław Gmitruk oraz drugie pismo datowane jeszcze na 30 grudnia 2025, czyli już po tym piśmie Pana Radnego: Szanowny Pan Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku – w 2026 roku mija 200 lat od połączenia Starej i Nowej Częstochowy. Pan Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący, poinformował mnie o działaniach, które zostały podjęte w sprawie ustanowienia tego roku – Rokiem Miasta Częstochowy w województwie śląskim. Nie tylko popieram taką inicjatywę, ale gorąco zachęcam do jej realizacji, rekomendując wprowadzenie takiej uchwały z początkiem nowego roku. Okazja jest niebagatelna, ponieważ 19 sierpnia 1826 roku to jedna z kluczowych dat w dziejach naszego miasta ... i tu kolejny akapit ... ustanowienie 2026 roku Rokiem 200-lecia Nowoczesnej Częstochowy będzie czytelnym gestem wdzięczności wobec tych, którzy tworzyli fundamenty miasta. Szanowni Państwo ! Jeszcze gwoli wyjaśnienia, przyjąłem tą inicjatywę z uwagi na to, że pojedynczy radny nie może zgłosić uchwały. Przychyliłem się do tego z uwagi na to, że miasto Częstochowa jest byłym miastem wojewódzkim – i od razu śpieszę wyjaśnić, bo wiem, że na komisji były pewne wątpliwości co do tego trybu – nie, nie mam zamiaru teraz ustanawiać któregoś roku rokiem każdego miasta. Tu nie o to chodzi. Uważam, że tak duże miasto regionalne jest ... chodzi mi o moją inicjatywę uchwałodawczą, takie mam prerogatywy, bo było pytanie, dlaczego nie ... to jest, Państwo tego nie słyszą, było pytanie dlaczego nie ? Chodzi mi o moją prerogatywę uchwałodawczą. Chciałem zwrócić uwagę na to, że to jest miasto jednego z naszych, stolica jednego z naszych subregionów. To tak tytułem wyjaśnienia, bo to się Państwu po prostu to wyjaśnienie należy. Nie uczestniczyłem w obradach tej komisji, nie mogłem tego wyjaśnienia udzielić, udzielam go teraz. Jeżeli chodzi o wprowadzenie do tej uchwały, prosił mnie Pan Radny, Wiceprzewodniczący Stanisław Gmitruk o to, aby mógł Państwa tematem zainteresować. Bardzo proszę Panie Radny, Panie Przewodniczący !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Członkowie Zarządu ... bo Pan Marszałek sądzę, że jest gdzieś w kuluarach ... Szanowni Państwo ! Nasi Zaccni, Mili Goście ! Szanowni Państwo Radni ! Na wstępie serdecznie dziękuję Panu Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Śląskiego, Jackowi Jarco za inicjatywę uchwałodawczą w oparciu o odpowiedni zapis naszego statutu, w efekcie czego możemy procedować projekt uchwały na druku 299 w sprawie ogłoszenia roku 2026 *Rokiem Miasta Częstochowy*. Z podstawowymi informacjami i zarazem podstawami dotyczącymi zasadności podjęcia projektowanej uchwały każdy z nas radnych mógł się zapoznać, czytając właśnie uzasadnienie stanowiące załącznik do projektu uchwały. Jednak na kilka, powiedziałbym nawet, wydłużonych zdań i myśli, pozwolę sobie wypowiedzieć i niektóre rzeczy dodatkowych wyjaśnić, poinformować. Będą to informacje historyczne, ale też nawiązujące w wielu przypadkach do współczesności. W wyniku połączenia dwóch odrębnych miejscowości 19 sierpnia 1826 roku powstał nowy organizm miejski, który dał impuls do dalszego rozwoju miasta. W wyniku właśnie połączenia tych dwóch miejscowości określonych jako Stara i Nowa Częstochowa – dla wyjaśnienia

powiem, że Nowa Częstochowa, nazywana też Częstochówką, to jest to miejsce, gdzie jest Klasztor Jasnogórski. Wiele skutków tej decyzji, bardzo dobrych skutków, odczuwamy także do dnia dzisiejszego. Wytyczona została przede wszystkim Aleja Najświętszej Marii Panny, niepowtarzalna część architektury miasta. Żadne miasto, chociaż było wiele prób, takiego przedsięwzięcia architektonicznego nie uzyskało. Wybudowany został także ratusz miejski na pograniczu ówczesnych dwóch miejscowości. Obecnie w ratuszu miejskim ma miejsce główna siedziba Muzeum Częstochowskiego, w tym, że muzeum prezentowana jest wystawa: *Częstochowa – Spojrzenie w Przeszłość*, która przedstawia historię Częstochowy od pradziejów do współczesności. Wystawa ta w roku ubiegłym otrzymała wyróżnienie Marszałka Województwa Śląskiego w konkursie na najlepsze wydarzenie muzealne w województwie śląskim. W roku bieżącym obchodząc będziemy także kolejne inne ważne rocznice, a dokładnie 130 lat temu wszczęta została budowa Huty *Częstochowa*. I warto też przy tym powiedzieć, i tu nawiązuję do aspektów współczesności, dokładnie 22 grudnia ubiegłego roku, przed świętami, miało [miejsce] w Częstochowie oficjalne, ale bardzo ważne wydarzenie, bowiem na mocy aktu notarialnego i innych dokumentów, Ministerstwo Obrony Narodowej nabyło ten majątek na własność Skarbu Państwa. W efekcie Polska Grupa Zbrojeniowa będzie formalnym właścicielem tego przedsiębiorstwa. W wydarzeniu tym uczestniczył Marszałek Województwa Śląskiego, Pan Wojciech Saługa, jeśli mnie słyszy, to chcę wyrazić wdzięczność nie tylko ja, ale zarząd, obecny zarząd huty, mieszkańcy miasta, regionu i całego województwa śląskiego. Jest to zakład bardzo ważny. Zasługi całego Samorządu Województwa Śląskiego w procesie dochodzenia do obecnego bardzo dobrego stanu gospodarczego i społecznego tego zakładu były podkreślone przez obecnego Wicepremiera rządu Rzeczypospolitej, Ministra Obrony Narodowej, dr. Władysława Kosiniaka-Kamysza. To podziękowanie było kierowane głównie na wskutek podjętych przez samorząd przedsięwzięć, przekształceń prawno-własnościowych, m.in. dotyczących grupy kapitałowej Węgłokoks, w efekcie czego nastąpiła repolonizacja majątku huty, w efekcie czego 1200 pracowników będzie mogło bezpośrednio pracować w hucie, a licząc także firmy kooperujące, będzie to 5000 trwałych, nowych miejsc pracy. W roku bieżącym obchodzimy także 160. rocznicę dołączenia Częstochowy do Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Natomiast wyrazić trzeba na tym tle szkodę, żal, że dworzec główny w Częstochowie będzie wyburzany, czy już jest wyburzany na skutek decyzji z 2017 roku. Nie będę dalej komentował. No i niestety ten dworzec będzie wyburzony, a ma tylko 30 lat. Mam, Szanowni Państwo, wiedzę, myślę, że obecny z nami Zastępca Prezydenta, Pan Łukasz Pabiś i Przewodniczący Rady Miasta, Pan Biernat, imię zapomniałem ... Marcin Biernat, potwierdzą, że w związku z 200. rocznicą powstania *Nowoczesnej Częstochowy* – taki termin jest używany – będzie wiele organizowanych uroczystości, eventów, imprez, konferencji popularnonaukowych, historycznych, już niektóre uroczystości się odbywają, o czym za chwilę powiem, bo dzisiaj w klubie *Politechnik* będzie wyświetlany film pod tytułem *Częstochowa 1793-1918*, gdzie właśnie ten rok 1926 będzie podkreślany, będą prezentowane fakty, artefakty i dowody materialne, które świadczą o tym, że to był impuls do dalszego rozwoju miasta Częstochowy. I chcę – myślę, to wszystko zauważamy – z projektem uchwały

nie wiąże się żaden harmonogram czy terminarz wydatków rzeczowych, nie jest żadną integralną częścią tej uchwały. Jednak, jak powiedziałem, będą uroczystości organizowane – główną uroczystością będą kolejne dni Częstochowy, prawdopodobnie ponownie w sierpniu. I dlatego też można się domyślać, a nawet być pewnym, że wiele jednostek Miasta Częstochowy, organizacji pozarządowych będą składać wnioski do Zarządu Województwa Śląskiego o wsparcie finansowe i organizacyjne na zasadach, tak jak w każdym roku. Oczywiście 200-lecie *Nowoczesnej Częstochowy* będzie dodatkowym impulsem o ubieganie się o wsparcie finansowe. A przypomnę nam wszystkim, że w dniu 15 grudnia roku ubiegłego przyjęliśmy budżet na rok 2026 i zgodnie z paragrafem 10. tej uchwały budżetowej jest zapis: *wykonanie budżetu powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego*. Tak, że wszelkie wnioski w tym zakresie będą rozpatrywane, oceniane przez Zarząd Województwa przy pomocy oczywiście kompetentnych pracowników administracji samorządowej Województwa Śląskiego. Wierzymy, że także wsparcie ze strony Samorządu Województwa Śląskiego będzie duże. Główną intencją projektu uchwały jest to co było właśnie w treści uzasadnienia, żeby oddać cześć, hołd tym ludziom, którzy 200 lat temu podjęli decyzję o połączeniu dwóch miejscowości, w efekcie czego nastąpił ten impuls rozwoju, który w wielu przypadkach skutkuje do dnia dzisiejszego. I na koniec, Szanowni Państwo, chcę nam przypomnieć takie wzniosłe słowa. Otóż nasz wielki rodak, obecnie święty Jan Paweł II, Honorowy Obywatel Miasta Częstochowy, podczas jednej z pielgrzymek papieskich do ojczyzny powiedział: *Częstochowa to dobre miasto !* Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosiła Pani Radna Beata Kocik. Bardzo proszę Pani Radna !
- **radna Beata Kocik** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Zarządzie, Wysoki Sejmiku ! Tak, jak powiedział Pan Wiceprzewodniczący, dzisiaj będziemy podejmować uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2026 *Rokiem Miasta Częstochowy*. Zapoznaliście się Państwo z uzasadnieniem. Pan Wiceprzewodniczący przytoczył jeszcze inne fakty, i historyczne, i współczesne. Ja chciałabym króciutko przypomnieć o historii, która nie była w tym uzasadnieniu, a uważam, że jest dość ważna, ponieważ historia 20-lecia [200?] Częstochowy to był naprawdę przełomowy moment, który dał początek współczesnemu miastu, skupiając się na dynamicznym rozwoju przemysłowym...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna ! Ja najmocniej przepraszam ! Bardzo proszę Państwa Radnych o trochę cichsze konwersacje między sobą albo udanie się w kuluary, bo to przeszkadza referującemu i tym, którzy występują. Dziękuję ! Proszę o kontynuowanie. Przepraszam, że przerwałem...
- **radna Beata Kocik** –...i oczywiście roli Jasnej Góry oraz transformacjach pod zaborami aż do uzyskania niepodległości. Po połączeniu Częstochowa ... mówię o niepodległości w 1918 roku, Częstochowa stała się czwartym pod względem liczby ludności w Królestwie Polskim miastem, co pozwoliło na ustanowienie władz

miejskich na zasadach miast wojewódzkich. I tak jak wspomniał Pan Wiceprzewodniczący, powstał też ratusz. Natomiast Jasna Góra odgrywała wtedy, odgrywa dalej kluczową rolę w podtrzymywaniu tożsamości narodowej w trudnych czasach, więc historia Częstochowy, Kochani, zobowiązuje. Ja pozwolę sobie przytoczyć słowa wielkiego polityka, człowieka, Marszałka Józefa Piłsudskiego: *kto nie szanuje i nie ceni swojej przeszłości, ten nie jest godzien szacunku teraźniejszości ani nie ma prawa do przyszłości*. Ale działania, trzeba o tym pamiętać, w teraźniejszości kształtują historię kolejnych pokoleń. To są mądrości uniwersalne, podkreślające znaczenie pamięci historycznej i świadomego życia w teraźniejszości. Dlaczego mówię o tych uniwersalnych mądrościach? Bo niestety tutaj, przy tej uchwale, jest mi bardzo smutno i jest mi po prostu wstyd, bo muszę wspomnieć, że niestety samorządowcy miasta Częstochowy na czele z Panem Bartłomiejem S., Wicemarszałkiem byłym Województwa Śląskiego, byłym Wiceprzewodniczącym Łukaszem B., radnym Dariuszem [...¹] przepraszam, Dariuszem K., niestety zapomnieli o tych uniwersalnych mądrościach, zapomnieli bądź rozminęli się, bo wiemy, że od 2025 roku trwa śledztwo, w którym CBA ... ale ja Panu nie przeszkadzałam ... i zaraz będziemy w brzegu. Mówię na ten temat...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę nie dyskutować !

- **radna Beata Kocik** –...od 2025 roku trwa śledztwo, w którym CBA zatrzymało już 17 podejrzanych, w tym oczywiście wymienione wyżej osoby. Postawiono 32 zarzuty, w tym korupcja, przyjmowanie korzyści majątkowych, pranie pieniędzy. Sprawa jest bardzo dużym skandalem samorządowym w skali całego kraju...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –... Szanowni Państwo Radni ! Szanujmy się ...

- **radna Beata Kocik** –...i jest uważana...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...minuta i Pani kończy...

- **radna Beata Kocik** –...ja już zaraz kończę ... i jest uważana za wierzchołek góry lodowej w złożonym, bardzo złożonym śledztwie. I mieszkańcy Częstochowy nie mogą pogodzić się z patologią na szczeblach władzy i jasno mówią, nie chcemy takiej Częstochowy, bo nie o taką Częstochowę walczyliśmy. Natomiast, no i właśnie tutaj jakby jest koniec mojej wypowiedzi, ponieważ natomiast bez wątpienia 200-lecie powstania współczesnej Częstochowy to jubileusz, który należy uhonorować. I ta uchwała może być zadośćuczynieniem dla mieszkańców, którzy chcieliby i chcą dumnie i z radością i z wielkim uznaniem dla naszych przodków obchodzić ten jubileusz. Ja oczywiście będę z całego serca za tą uchwałą. Natomiast, Drodzy Państwo, Panie Wiceprzewodniczący, musiałam o tym wspomnieć, bo nie byłoby w ogóle tej dyskusji, jeżeli nie trwałaby ta afera, a ona niestety kładzie się cieniem

¹ zanonimizowano nazwisko [przyp. M.J.]

na Częstochowę. Natomiast zachęcam oczywiście wszystkich do głosowania za tą przedmiotową uchwałą, bo naprawdę warto i mieszkańcy ... i mieszkańcy myślę, będą mieć zadośćuczynienie. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Mam do Państwa Radnych występujących podczas ... przepraszam Panie Radny, Panie Przewodniczący, bardzo proszę usiąść ! Pani Radna ! Proszę usiąść ! Proszę Państwa Radnych przy procedowaniu uchwał wyrażać się na temat tych uchwał. Macie Państwo punkt: *interpelacje, zapytania i wnioski* i tam możecie mówić dowolnie to, co chcecie wyrazić. Bardzo bym prosił o przeniesienie dyskusji, jakiś waszych wewnętrznych przemyśleń, do tego punktu. Teraz procedujemy, bo szczerze mówiąc mnie to trochę zniechęciło do własnego projektu uchwały. Pani to tak powiedziała, jakby nas Pani chciała zniechęcić do tego, no nie wiem, Pani jest mieszkanką tego regionu i co Pani uważa, że ... dobra ... Bardzo proszę. Częstochowa będzie dumna.
- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Nie ! Nie chciałam zniechęcić ani moich Kolegów i Koleżanek Radnych Sejmiku, ani Pana Przewodniczącego. Natomiast, Drodzy Państwo, o niektórych rzeczach musimy sobie mówić i zdawać sprawę, dlatego że mieszkańcy Częstochowy o tym mówią i dalej nie wiedzą, co z tym się po prostu dzieje. I dlatego, Panie Przewodniczący, nie dlatego, żeby Pana zniechęcić.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę bardzo o kolejny ... Pan Marszałek ! Bardzo proszę ! W trybie *ad vocem* mam rozumieć ? Proszę bardzo !
- **Marszałek Wojciech Saluga** – Szanowni Państwo ! Częstochowa jest wspaniałym, pięknym, ambitnym miastem, drugim co do wielkości miastem województwa śląskiego. Mieszkają tam wspaniali ludzie, świętują w tym roku swoje 200-lecie tego pięknego miejsca. Uczcijmy to, przegłosujmy i zróbmy jak najwięcej, żeby częstochowianie byli dumni z Częstochowy, a my żebyśmy byli dumni z tego, że Częstochowa jest częścią województwa śląskiego. Rany boskie ! No co tu Pani powiedziała, to antyreklama po prostu wszystkiego ... antyreklama. I powiem Pani tak: przynajmniej ci panowie, których tu Pani wymienia, siedzą tu, a nie na Węgrzech.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! O kolejny głos w dyskusji w trybie *ad vocem* mam rozumieć, tak ? Dobrze. Pan Wiceprzewodniczący Stanisław Gmitruk !
- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** –...nie *ad vocem* ... Szanowni Państwo ! Podjęcie tej uchwały będzie wyrazem integracji Częstochowy i regionu z województwem śląskim. Ja chcę zapowiedzieć, że będę składał interpelację w tej sprawie integracji. I wobec tego ten akt podjęcia takiej uchwały będzie ważnym elementem, bo są głosy, że no trochę nas Śląsk sekuje itd. Chciałbym,

żeby był pogląd taki, żebyśmy pracowali, chociaż województwo istnieje 27 lat, że jesteśmy w jednym organizmie jednostki samorządu terytorialnego, w województwie śląskim. Chciałbym, żeby tak było. I wszelkie uwagi, wszelkie złe myśli proszę na dzisiaj odrzucić. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O kolejny głos w dyskusji poprosiła Pani Radna Beata Białowas. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Ja myślę, że każdy radny ma prawo powiedzieć, co uważa, szczególnie jeżeli jest z tego miasta. Ja chcę tylko powiedzieć, bo to jest taki przyczynek do dyskusji tego, co powiedział Pan Przewodniczący. Bardzo dziękuję, bo już w części Pan odpowiedział na to moje pytanie, bo na komisji dokładnie pytaliśmy, żeby nie było precedensu powiedzmy. Pan Przewodniczący już mi na to pytanie odpowiedział, bo myślę, że wszyscy, żebyśmy też to usłyszeli, że raczej nie planujemy, żeby było, nie wiem, co sesję jakiś jubileusz miasta, tylko raczej chodzi o stolice subregionów. Tak, że ja chciałam za to uszczegółowienie podziękować. Uważam, że to jest jak najbardziej logiczne. Moja prośba jest tylko taka. Ja oczywiście złożę też to stosownie na piśmie, żebyśmy robili taki monitoring po prostu wydarzeń, gdzie my jako radni zgadzamy się, że jest dany rok na przykład, co jest potem jakby robione z tym, bo uważam, żeby to nie było martwe. Tu Pan Przewodniczący Gmitruk troszkę też powiedział, że wiadomo, że chodzi również o finansowanie i powiedział to Pan Przewodniczący wprost. Tak, że ja bym tylko bardzo prosiła, żeby robić taki monitoring tych wydarzeń i wydatków. Jak Państwo wiecie, wiele rzeczy można przez instytucje Województwa Śląskiego również robić bezkosztowo, tylko żeby ten pomysł był i żeby to robić. Moim marzeniem, Panie Marszałku, bo myślę, że każdy z nas tutaj radny jest nie tylko lokalnym patriotą miasta, w którym mieszka i go lobbuje w sensie pozytywnym. I ja tu Pana Przewodniczącego Gmitruka rozumiem, że to robi, bo jest z Częstochowy i to jest oczywiste, tak jak Pani Radna Beata Kocik też chce i wprost opowiedziała, że ona jest jak najbardziej za tym, bo też jest z Częstochowy i zależy jej, żeby promować jej miasto. Ja bym bardzo chciała, Szanowni Państwo, to jest takie moje marzenie, żeby promować Województwo Śląskie, instytucje Województwa Śląskiego i nasze zadania, bo ja jestem taki człowiek, który bardzo dużo podróżuje, jeździ, rozmawia z mieszkańcami województwa śląskiego. I proszę, Szanowni Państwo, mi wierzyć, oni naprawdę w ogóle nie wiedzą, czym my się zajmujemy. I wiecie Państwo dobrze, że nawet jak są wybory samorządowe, oni to mówią wprost – głosują na prezydenta, wójta burmistrza, a na radnego Sejmiku... w ogóle nie wiedzą, tak głosują powiedzmy po poglądach, że tak powiem. Dlatego jest takie moje marzenie, żebyśmy edukowali mieszkańców województwa śląskiego. Bardzo gratuluję Bielsku tego tytułu. Naprawdę mi się wydaje, że każdy człowiek się cieszy, jeżeli jakiegokolwiek miasto z województwa śląskiego ma sukces, a Bielsko jest uznawane jako jedno z najpiękniejszych miast, gdzie najwięcej ludzi szczęśliwych, takie są badania, mieszka w mieście Bielsku-Białej. Tak, że gratuluję. Moja ogromna prośba, też złożę to na piśmie do Pani Marszałek odpowiedzialnej za kulturę, bo o to mi tylko chodzi,

żebyśmy pokazywali, że to są nasze instytucje. Jeżeli Państwo pytaliście, bo ja pytałam mieszkańców Bielska-Białej, czy Zamek Sułkowskich, albo jak zapytacie np. z czym im się kojarzy Bielsko, to oni mówią Zamek Sułkowskich i Szyndzielnia. Nikt nie wie, że Zamek Sułkowskich to jest instytucja wojewódzka, więc moja tylko taka, oczywiście mogłam, interpelacja, ale powiem to teraz, mogę też to złożyć na piśmie. Dajmy jakiś pomysł, że jeżeli są te instytucje kultury Województwa Śląskiego, nie wiem, wiemy, że to są budynki zabytkowe, czasem nie możemy dać dużej flagi z napisem *Instytucja Kultury Województwa Śląskiego*, ale być może warto teraz, jak Bielsko ma ten tytuł, dać duży baner nie wiem, na Zamku Sułkowskich, że *Zamek Sułkowskich jako instytucja kultury Województwa Śląskiego gratuluje Miastu Bielsko-Białej*, żeby po prostu mieszkańcy wiedzieli, że to jest nasza instytucja. Wiem, że czasem każdemu to jest wszystko jedno, ważne, że fajna instytucja, ale wydaje mi się, żebyśmy promowali nasze instytucje Województwa Śląskiego i to tylko taki apel przy okazji tej uchwały. Bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Powtórzę jeszcze raz, Szanowni Państwo, zgodnie z ustawą inicjatywę uchwałodawczą ma klub radnych, czwórka radnych lub przewodniczący między innymi. No przyszedł zgłosił się Pan Radny, zgłosił się również z pismem poparcia Pan Prezydent. Szanowni Państwo ! To jest tylko projekt, to wy będziecie decydować, czy my tą uchwałę podejmiemy. Informuję od razu wszystkich Państwa Radnych, jeżeli ktoś ma jakąś chęć inicjatywy uchwałodawczej, a nie znajduje dla niej poparcia u siebie w klubie lub spośród tej czwórki radnych, bardzo proszę przyjść, też porozmawiamy. Jeżeli będę widział w tym sens, chętnie wtedy ja to przedłożę. Po to tu jestem i taką rolę tego widzę. Tu ja nie robię żadnej polityki na tym, nie robię jakiegoś tutaj przedstawienia z tego tytułu. Wydawało mi się, że tak ważne miasto, jakim jest Częstochowa, które w tradycji, w historii Polski zapisało się złotymi zgłoskami, jest praktycznie w tym świecie chrześcijańskim znana wszem i wobec, więc uważam, że to była dobra inicjatywa. Tak zrobiłem, Państwo Radni zdecydują, czy tą uchwałę podejmiemy, czy nie. W kolejności o głos poprosił Pan Radny Stanisław..., a nie, przepraszam, najpierw Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę. Tak akurat oboje Państwo się zgłosili...

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowni Państwo ! Cieszę się, że dochodzimy powoli do konsensusu w tej bardzo ważnej uchwale czy projekcie uchwały. Ja chciałam tylko wyjaśnić i podziękować przede wszystkim Pani Radnej Beacie Kocik za szerokie poruszenie tematu. Częstochowa, oczywiście zgadzam się tutaj z Panem Przewodniczącym i ze wszystkimi przedmówcami, którzy to miasto ... wyrazili uznanie dla tego miasta. Ja sama całą młodość moją, czas wolny spędziłam właściwie w Częstochowie związana z ruchem *Światło-Życie*, bo wtedy Sosnowiec był w diecezji częstochowskiej. Pielgrzymkowo również tam spędziłam bardzo dużo czasu, dlatego jest mi to miasto równie bliskie mojemu sercu, jak i moje miasto Sosnowiec. Szanowni Państwo ! My jako radni zarządzamy finansami publicznymi, instytucjami publicznymi, które są własnością społeczną, tak ? To nie jest tutaj, my nie jesteśmy jakimś kołem, gdzie każdy da jakieś składki i decydujemy, głosujemy,

co my z tymi naszymi pieniżkami zrobimy. Ten budżet przede wszystkim, którym zarządzamy, decyzje, jakie podejmujemy, dotyczą mienia społecznego. Dlatego odpowiadamy, to jest nasz społeczny obowiązek, aby dogłębnie temat społeczeństwu przedstawić. I bardzo dziękuję Pani Radnej Beacie, że poruszyła temat, który jest w tej chwili już na szczepku krajowym omawiany, również w Sejmie, bo i w Sejmie komisja została powołana w tym temacie. Dlatego nie możemy afery korupcyjnej już na szczepku krajowym, ponieważ to jest tak duża afera, zamieść pod dywan. Panie Marszałku ! Bardzo dziękuję, że Pan docenia Miasto Częstochowę, że Pan chce tego miasta ... chce świętować 200-lecie połączenia dwóch obszarów urbanistycznych Częstochowy, zbudowanych oczywiście na różnych na różnych priorytetach, bo jedno to było miasto, drugie to była ta Jasna Góra i obszar. Natomiast bardzo proszę, żebyśmy tutaj nie podejmowali takich prób, które mogą być uznane za zamiatanie pod dywan, tak ? Bo to, że my o czymś nie będziemy mówić, to nie znaczy, że to nie istnieje. Nie jesteśmy prokuraturą, nie jesteśmy sądem, nie jesteśmy od tego żeby uznawać kogoś za winnym lub nie, natomiast fakty są powszechnie znane, nie tylko z prasy, ale również już z działań sejmowych. Ja też bym wołała, żeby Pan były radny siedział tutaj z nami, a nie tam, gdzie siedział lub ... bo teraz już nie wiem, za kaucją chyba już nie siedzi, aczkolwiek po prostu już nie śledzę tej sytuacji. Czy ... i nie porównywałabym, że lepiej jest siedzieć niż być w innym kraju, bo to w ogóle nie ma nic do rzeczy. Szanowni Państwo ! Świadomi jako radni, świadomi tej afery, uznajemy, że Częstochowa jest miastem wartościowym, ważnym. Jej historia więcej niż 200-letnia, tak jak nam Pani Radna przedstawiła, jest godna tego, żeby to miasto było uznane za miasto ... czy rok poświęcony właśnie temu miastu. Dlatego tutaj myślę, że będziemy zgodni w głosowaniu. Natomiast wobec społeczeństwa mamy obowiązek stanąć w prawdzie. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, Pan Radny Stanisław Baczyński. Proszę !

- **radny Stanisław Baczyński** –...no następny jestem, OK. Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Tak tytułem wprowadzenia, to dwa zdania. Zawsze jak jadę do Częstochowy, to jestem pod ogromnym wrażeniem tego co tam przeżywam. I nie mam wątpliwości z tego, że dziś Częstochowa, albo każda instytucja, albo osoba, która jest dotknięta tytułem roku, cieszy się z tego, że tak właśnie jest, bo to przyczynek do tego, żeby powspominać wszystkie rzeczy, które wiążą się z historią, z dniem teraźniejszym i z przyszłością. To jedna uwaga. Druga uwaga, to bardzo się cieszę ze stanowiska Pana Przewodniczącego, że tak przyjmuje inicjatywę w zakresie podejmowanych uchwał i myślę, że będziemy mogli z tego skorzystać. Trzecia rzecz to, Szanowni Państwo, to, że zawsze myślałem i tu przyznaję się do błędu, zawsze myślałem, że rok ustanawia się na starym roku, żeby obowiązywał w nowym roku. Ale widzę, że to można robić również w ciągu roku i tak mi się wszystkie te kropeczki połączyły, że postanowiłem złożyć publicznie dzisiaj wniosek. On jest, Szanowni Państwo, na kanwie projektu tej uchwały, wypowiedzi Prezydenta Miasta Bielska-Białej, Państwa dyskusji. No więc wydaje mi się, że jedna rzecz jest przespana. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby rok 2026 był również *Rokiem Miasta Bielsko-Biała* ...

Szanowni Państwo ! Pierwsza polska, europejska stolica kultury. Miasto, które połączyło się 1 stycznia 1951 roku, czyli 75 lat temu. I popatrzcie Państwo, na co wyrosło, jakich ma świetnych gospodarz, również tego dzisiejszego. W związku z tym składam taki wniosek o rozważenie również uznania roku 2026 Miastem Bielska-Białej, a całą inicjatywę pozostawiam w Państwa rękach, ponieważ ja, Szanowni Państwo, nie jestem godzien, żeby mnie zaproszono na rozpoczęcie albo wierzę w to ... o może powiem inaczej, wierzę w to święcie, że gdzieś to zaproszenie jeszcze poczta mi doniesie. W związku z tym, żeby nie było żadnych przeszkód ani formalnych, ani praktycznych, ani politycznych, całą inicjatywę, składając ten wniosek, zostawiam w Państwa rękach !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, Pan Radny Jan Kawulok !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Oczywiście bardzo tutaj popieram inicjatywę Pana Radnego Stasia Baczyńskiego. Naprawdę Bielsko-Biała jest dla nas niezwykle ważnym ośrodkiem i myślę, że również takie działanie będzie niezwykle potrzebne. Natomiast też odnosząc się do tego, co powiedział Pan Baczyński, że kiedy jedzie do Częstochowy, to przeżywa to bardzo mocno. Ja powiem mocniej, ja jak jadę do Częstochowy to przeżywam, ale jak idę do Częstochowy, a chodzę co roku przez sześć dni, to kiedy widzę napis Częstochowa, to faktycznie mam dreszcze i olbrzymi szacunek do tego miasta, bo wiem, że tam kawałek dalej będzie Jasna Góra. Tak, że jak najbardziej tu rozumiem Pana Gmitruka, który zgłosił ten wniosek i powiedział uczciwie po to, żeby potem pozyskać pewne środki. To jest normalna rzecz, ale też w pełni rozumiem wystąpienie Beaty Kocik, która jako mieszkanka Częstochowy jest za tym żeby to było, ale ostrzega, żeby te pieniądze poszły we właściwe ręce. To jest nasz obowiązek jako radnych, jako Zarząd, żeby ostrzegać, jeżeli cokolwiek mogłoby być zepsute. To jest oczywiste, a jak Pani Beata to mówiła, to niektórzy buczeli. Nie ! Nie wolno buzczyć, jeżeli się mówi o takich rzeczach, że tym pieniędzy nie dawajcie, no to się zastanówmy, dlaczego ? Oczywiście też chciałbym tutaj się, Pan Marszałek porównał, no, Węgry z tym ... no, ten na Węgrzech na razie jest całkowicie niewinny wobec prawa, a ci wymienieni mają postawione zarzuty. To jest każdy, kto troszeczkę zna podstawy prawne ... Nie no, ale sąd się zbierał przedwczoraj i stwierdził, że powtórzę jak piątego się zmienia. Dobra. No i słuchajcie, jedna rzecz, bo to już chyba jest troszkę tutaj wstyd, bo ...[głosy z sali]... Panie Przewodniczący, ja może poczekam, jak Pan Wolnik skończy, dobra ?...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...no może Pan poczekać, Panie Przewodniczący ... ja bardzo proszę Państwa Radnych, bo trochę jakieś rozluźnienie zapanowało albo ożywiona dyskusja...

- **radny Jan Kawulok** –...no i słuchajcie, jeszcze jedna uwaga już bardzo praktyczna. Szanowni Państwo ! W uzasadnieniu piszecie, że Częstochowa była stolicą województwa w latach '75 - '99. Pomyśleć, czy to jest prawda. Jeżeli to kilka osób

pisze, to ten sam błąd przepisywać. Bardzo proszę o dokonanie korekty w tym zakresie, szczególnie mieszkańców Częstochowy. Panie Przewodniczący, dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy ktoś jeszcze głos w dyskusji ? ... Chciałbym doprecyzować, czy wniosek Pana Radnego Baczyńskiego był wnioskiem formalnym, czy tylko wnioskiem takim na przyszłość ?

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Wiecie doskonale o tym, że jestem daleki od tego żeby przeszkadzać albo naruszać porządek obrad. Myślę, że jest to wniosek na przyszłość.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – OK., Dziękuję bardzo ! Czy Pan Marszałek ? ... Bardzo proszę Panie Marszałku. Pan Marszałek Wojciech Saługa !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – Szanowni Państwo ! No żenująca ta dyskusja. Serce mnie boli. Siedzi tu Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy. Tak patrzę, czy trzaśnie drzwiami i nie wyjdzie. No o czym my tu dzisiaj rozmawiamy ? Albo coś uchwalamy i coś robimy dobrego, a wy... no po prostu jestem zażenowany, no. Jak tam jechać ? I jeszcze tą Jasną Górę sobie tak wszyscy gdzieś wycieracie ... dreszcze macie. Ja też mam dreszcze, jak tam przyjeżdżam, ale mam większe tutaj, na tej sali. Uściślając, Pan Romanowski – 11 zarzutów postawionych. Pan Ziobro – nie da mu się przedstawić zarzutów, ponieważ się ukrywa za immunitetem. Grozi mu 28 zarzutów, zorganizowana grupa przestępcza – ale to wszystko jest dyskusja przy 200-letniej tam historii Miasta Częstochowy, gdzie będziemy pogadać jak zintegrować, jak pochwalić, jak docenić, jak pokazać to piękne miasto wojewódzkie i jak zabezpieczyć się przed tymi głosami właśnie dążącymi do tego, żeby o tym województwie częstochowskim ciągle powraca gadka. I chciałbym usłyszeć od mieszkańców Częstochowy co zrobić żeby zintegrować, co zrobić żeby Częstochowa była tą polską stolicą kultury. O tym byśmy porozmawiali ... o Sabacie, o jednym, o drugim, no ręce mi opadły. Naprawdę, ja bym nie chciał, jakbym był prezydentem miasta, żeby ten Sejmik uchwalał taką uchwałę – w nosie bym miał taką uchwałę po takiej dyskusji !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy do głosowania. Szanowni Państwo ! Proszę o zajęcie miejsc. Otwieram głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2026 *Rokiem Miasta Częstochowy* ? Państwo Radni mają to na druku nr VII/299. Proszę Państwa Radnych o spokój ! ... Szanowni Państwo Radni ! Szanujmy się ! Bardzo proszę, kto ma kłopoty techniczne o zgłoszenie tego służbom...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! W tej chwili o głos, właściwie już nie w dyskusji, ale jakiegoś komentarza, poprosił Pan Łukasz Pabiś, Zastępca Prezydenta Częstochowy. Bardzo proszę Panie Prezydencie !
- **Pan Łukasz Pabiś, Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowa** – dziękuję bardzo ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Panie Marszałku wraz z całym Zarządem ! W tym roku obchodzimy bardzo ważną rocznicę. Mija 200 lat od połączenia Starej i Nowej Częstochowy. Wydarzenia, które otworzyły nowy rozdział w rozwoju miasta i położyły fundamenty pod jego współczesny kształt. To wtedy zaczęła się historia nowoczesnej Częstochowy, jaką znamy dzisiaj. Do zjednoczenia dwóch ośrodków, jednego rozwijającego się nad Wartą, a drugiego skupionego wokół Wzgórza Jasnogórskiego, doszło 19 sierpnia 1826 roku. Ten moment nie był jedynie formalną zmianą administracyjną, stał się początkiem nowego porządku urbanistycznego. Wytyczono reprezentacyjny trakt prowadzący wprost do klasztoru Paulinów, dzisiejszą Aleję Najświętszej Marii Panny. Zaplanowano oraz ukształtowano Śródmieście. Decyzje sprzed dwóch stuleci stworzyły układ przestrzenny, który do dziś stanowi o rozpoznawalnym i niepowtarzalnym charakterze Częstochowy. Miasto realizuje bogaty program obchodów 200-lecia z myślą o rzetelnym przypomnieniu historii, ale też o budowaniu wspólnoty i dumy z lokalnego dziedzictwa. W planach są m.in. konferencja i publikacja tematyczna, film dokumentujący życie miasta w tamtym okresie, o którym wspominał już Pan Przewodniczący, a także jubileuszowa sesja Rady Miasta Częstochowy oraz historyczne widowisko plenerowe. Zapowiedziano również liczne inicjatywy angażujące mieszkańców. W jubileusz włączyły się instytucje miejskie i środowiska naukowe. Muzeum Częstochowskie przygotowuje specjalną wystawę pełną historycznych odniesień, na którą już dzisiaj wszystkich Państwa serdecznie zapraszam. W jubileusz włączyły się także Częstochowskie Uczelnie Wyższe, Politechnika Częstochowska i Uniwersytet Jana Długosza. 200 lat nowoczesnej Częstochowy to nie tylko okazja do świętowania. To moment, by zatrzymać się na chwilę, spojrzeć z szacunkiem na przeszłość i jednocześnie odważnie zaplanować przyszłość. W imieniu mieszkańców Częstochowy, w imieniu władz samorządowych Miasta Częstochowy, w imieniu Pana Prezydenta Krzysztofa Matyjaszczyka, a także obecnego tutaj razem z nami Przewodniczącego Rady Miasta Częstochowy, dziękuję Państwu serdecznie za uznanie tego roku za szczególny, jako rok jubileuszu, który łączy historię, tożsamość i ambicje rozwoju całego regionu. Panie Przewodniczący ! Jeżeli Pan będzie uprzejmy i udzieli jeszcze głosu Przewodniczącemu Rady Miasta Częstochowy, bo wiem, że Marcin Biernat też chciałby do Państwa skierować dwa zdania i wiem, że ma też dla Pana Przewodniczącego specjalne zaproszenie.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę Panie Przewodniczący ! Będzie mi miło wysłuchać.

- **Pan Marcin Biernat, Przewodniczący Rady Miasta Częstochowa** – Szanowny Panie Marszałku ! Szanowny Panie Przewodniczący i Szanowni Radni ! Ja się ogromnie cieszę, że możemy wspólnie po tej uchwale, która była podjęta praktycznie jednogłośnie, świętować to 200-lecie połączenia Częstochowy. Okres dla nas był trudny, bo w 2020 roku obchodziliśmy 800-lecie Częstochowy, nadania praw miejskich. Ze względu na sytuację pandemiczną nie dało się świętować tak jak byśmy chcieli. Natomiast to 200-lecie, czyli ten okres połączenia tych dwóch organizmów w jeden sprawny, dobrze funkcjonujący organizm miejski, jaką jest obecna Częstochowa, jest dla nas takim elementem satysfakcji. Ja już serdecznie wszystkich Państwa Radnych zapraszam na uroczystą, jubileuszową sesję Rady Miasta, którą będziemy organizować w ramach tych obchodów. A także w związku z wieloma wątpliwościami co do Częstochowy chciałbym Państwa i Przewodniczącego poprosić o zorganizowanie sesji nadzwyczajnej, wyjazdowej, w Mieście Częstochowa. Serdecznie zapraszamy. Użyczymy salę sesyjną. Myślę, że wspólnie będziemy świętować. I jeszcze taka mnie refleksja nasza teraz, że ta uchwała, którą przyjęliście Państwo pomimo tych słów, które tu padały z mównicy, że jest jakimś zadośćuczynieniem. Dla nas nie – my ją traktujemy jako uchwałę, która nam pozwoli wspólnie świętować nasze święto, ale wspólnie z wami. Dziękuję bardzo serdecznie !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Przewodniczący ! Dziękuję za zaproszenie ! Rozważymy taką możliwość, zobaczymy, to w szerszym gronie musimy tą akurat sprawę omówić, tej wyjazdowej sesji. Kiedyś padały takie propozycje, ale będziemy o tym rozmawiać i mam, że tak powiem, rozumieć, zaproszenie jest otwarte, tak ? Dziękuję bardzo ! Przechodzimy zatem do punktu 7.

7. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Pszczyńskiego na realizację zadania w postaci organizowania publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym (druk VII/307):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuje bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego Pana Radnego Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia jest pozytywna]... Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za

38

przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2032 roku (druk VII/308):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego Pana Radnego Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia pozytywna]... czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2026 pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pn. „Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2032 roku (druk VII/309):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego, Pana Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Bardzo proszę ! O głos poprosił Pan Radny Jan Kawulok. Proszę Panie Radny !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wspomniałem już ten temat przy okazji omawiania realizacji wykorzystania środków. Bardzo proszę o poparcie tej uchwały w imieniu Stanisława Baczyńskiego i swoim, ponieważ właśnie bardzo, bardzo długo chodziliśmy żeby ten temat się pojawił i bardzo dziękujemy, że jest zrealizowany. Bardzo prosimy o poparcie. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na realizację zadań w ramach „Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach” – Edycja 2025 (druk VII/310):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Macieja Kolona ...[radny Maciej Kolon z miejsca: opinia pozytywna]... pozytywna, dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

11. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Gliwicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach (druk VII/301):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... pozytywna,

dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	6

12. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Katowicach wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach (druk VII/302):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	6

13. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Zabrze wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze (druk VII/303):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	6

14. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej w Raciborzu wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu (druk VII/304):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... pozytywna, dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	6

15. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu (druk VII/305):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	5

16. Podjęcie uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły wchodzącej w skład Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (druk VII/306):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Barbarę Gadowską ...[radna Barbara Gadowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	2

17. Podjęcie uchwały w sprawie przekazania petycji według właściwości (druk VII/300):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...w przedmiotowej sprawie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji wydała rekomendację, aby przekazać petycję do właściwego podmiotu, ponieważ poruszony w niej temat nie leży w kompetencji Sejmiku. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos, skomentować ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	1

18. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie utworzenia ośrodka Europejskiej Agencji Kosmicznej w Polsce na terenie województwa śląskiego (druk VII/312):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...temat został zreferowany przez Wiceprzewodniczącego, Radnego Mirosława Mazura. Czy ktoś z Państwa chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	41
przeciw	0
wstrzym.	0

19. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...komplet materiałów wysłano Państwu w formie elektronicznej 16 stycznia bieżącego roku. Do głosu w dyskusji zapisała się Pani Radna Beata Białowąs. Bardzo proszę Pani Radna ... aha, to tak

wyprzedzająco. Bardzo proszę, kto z Państwa Radnych do punktu sprawozdanie z prac Zarządu ? ... Pan Radny Tomasz Papaj, tak ? Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Parę pytań dotyczących sprawozdania. Dostaliśmy je w piątek, więc siłą rzeczy nie mogłem zadać tych pytań na Komisji Finansów, Budżetu i Skarbu. Mianowicie uchwała z dnia 18 grudnia 2025 – i tam mamy informacje o zmniejszeniu dochodów w dziale 758 – 23 mln 460 tys. 441 zł. Chodzi o kwestię Wojewódzkiego Urzędu Pracy. I mam pytanie, jakie zadania nie zostały zrealizowane przez WUP w 2025 roku, skoro jest takie zmniejszenie ? To jest pytanie nr jeden. Pytanie nr dwa dotyczy kwoty 16 mln 631 tys. zł – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, dokładnie też z 18 grudnia – i tam mamy zmniejszoną tą kwotę, właśnie o której wspomniałem w związku z dotacjami celowymi, w związku z analizą planowanych zobowiązań wynikających z podpisanych umów. Jakie zadania nie zostały zrealizowane w czasie i zostały przesunięte, tu bym prosił o odpowiedź w związku z tymi zmniejszeniami dochodów, o których mówiłem przed chwilą. I trzecia rzecz to jest uchwała z dnia 30 grudnia 2025 roku. Przyznam, że dosyć mocno byłem zaskoczony tą informacją. Mianowicie to jest dział obrona narodowa i tam jest kwota 5 tys. zł z rezerwy ogólnej, rozdysponujemy celem zabezpieczenia środków finansowych na zapłatę – i tutaj przyznam, że duże zaskoczenie – odsetek podatkowych w związku z nieprzystąpieniem do realizacji zadań własnych Województwa Śląskiego z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej współfinansowanych ze środków dotacji budżetu państwa. Co to jest za ewentualnie zadanie, do którego żeśmy nie przystąpili, płacimy w tym momencie, jakieś z tego tytułu ponosimy określone kwoty. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo, Panie Radny. Mam tutaj, mam tutaj sugestię, że odpowiedź otrzyma Pan na piśmie. Czy ktoś jeszcze w punkcie sprawozdanie z działalności Zarządu ? Czy Pan Stanisław Baczyński w tym ? ... Nie w tym punkcie, po prostu kolejka do następnego. OK., więc w takim razie przechodzimy do punktu 20...

20. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – jak co sesję przypominam o pisemnej formie interpelacji i wniosków, a w międzyczasie witam jeszcze przybyłego do nas posła – witam Pana Posła Michała Wójcika. Wojewoda też nosi to nazwisko, myślę. Witamy Panie Pośle. Pani Beata Białowąs ! Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Beata Białowąs** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Ja składam interpelację. Cztery pytania, szybciotko je przeczytam, oczywiście złożę na piśmie. Dotyczy Panteonu Górnośląskiego. Czy Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego odpowiedziało na apel radnych Semiku Województwa Śląskiego z 25 sierpnia ?

Przypomnę, że wszyscy głosowaliśmy za tym apelem. Czy ministerstwo przekazuje lub planuje przekazywać dotację celową na rzecz Panteonu Górnośląskiego ? Czy Zarząd Województwa Śląskiego planuje utrzymać tą ważną dla śląskiej tożsamości instytucję kultury i zapewni jej potrzebne środki z budżetu Województwa Śląskiego na sprawne funkcjonowanie ? I czy Zarząd Województwa Śląskiego uzupełni brakującą kwotę z budżetu Województwa Śląskiego, którą Panteon otrzymywał z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jeżeli ministerstwo nie będzie przekazywało środków ? Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! O głos poprosił również Pan Poseł. Bardzo proszę Panie Pośle ! Pan Poseł Michał Wójcik. Proszę !

- **Pan Michał Wójcik, poseł na Sejm RP** – dziękuję bardzo Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Dwa pytania mam. Jedno nawiązuje do tego, co przed chwilą powiedziała Pani Radna Beata Białowas – chodzi o Panteon Górnośląski. To była wspaniała inicjatywa Panie Marszałku i za to dziękuję. I dziękowaliśmy zresztą w mediach Panu jako Marszałkowi i Państwu jako koalicji rządzącej województwem, że ten apel został wystosowany do Minister Kultury, która po prostu zabrała pieniądze, środki z tej instytucji i rozumiem, że przekazała te środki do innej instytucji. Ale jeżeli przekazała do innej instytucji, to rozumiem, że ten milion może Pan z budżetu przekazać tej instytucji. Jeżeli tego się nie robi, to w tej instytucji będą zwalniani ludzie. To jest pierwsze. A po drugie, to jest trochę śmieszna sprawa, bo my rozmawiamy o milionie. Z punktu widzenia budżetu, to jest żaden pieniądz tak naprawdę, jest pieniądz, ale żaden w kontekście całego budżetu. To jest jakby jedna rzecz. Druga – czy Pan Marszałek jest w stanie wyjaśnić, czy Metropolia się zaangażuje i da ten wielki milion po prostu, żeby ratować Panteon Górnośląski ? No niestety, ale Pani Minister wymierzyła taki policzek nam wszystkim tutaj i po prostu musimy się jakoś ratować. Chciałbym żebyśmy wiedzieli czy utrzymamy te instytucje, czy będzie ta instytucja, czy wchłonie jakaś inna instytucja, te instytucje, czy jest jakiś pomysł na to ? A druga sprawa jest sprawą, która w mediach pojawia się w ostatnim czasie. Cieszę się, że jest Pan Marszałek Parzyszek[?], bo rozmawialiśmy kilka dni temu. W drodze interwencji pojawiłem się w Urzędzie Marszałkowskim i zapytałem o likwidację, przepraszam, o zawieszenie Oddziału Chirurgii w Szpitalu Kolejowym. Szanowni Państwo ! Ja powiem tak: nic mnie nie przekonało, co Pan Marszałek powiedział. Dostaliście Państwo na swoje skrzynki te przemyślenia, które dotyczą interwencji u Rzecznika Praw Pacjenta, które dotyczą prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia i Pani Minister Zdrowia, do której wysłałem interpelację. Nie przekonuje mnie argumentacja, która najpierw była przedstawiana, że po prostu jest kadra zbyt mała żeby świadczyć usługi w tym zakresie. Kadra jest znakomita, każdy z nas o tym doskonale wie, szpital ma renomę, oddział ma znakomitą renomę. Potem się okazało, że problemem jest to, że tak naprawdę dostępność tej usługi w okolicznych szpitalach jest dosyć duża. Wobec tego ja się pytam, a jaka jest dostępność okulistyki w takim razie ? Bo według mojej wiedzy jest dużo wyższa, więc coś *nie halo*, coś nielogicznego jest w tym. Niezależnie od tego, że taką uchwałę przyjęto kilka lat temu żeby tworzyć szpital monospecjalistyczny,

nie oznacza to, że nie może być tam oddziału chirurgii. Ludzie nie chcą likwidacji oddziału chirurgii, mówię to wprost, bo przecież wiadomo, do czego to prowadzi. Czy to się nazwie zawieszenie tymczasowe, czy zawieszenie, wiadomo, do czego to prowadzi. Nie mówię tego jako pacjent tego szpitala, tylko jako poseł tego okręgu. Kilka tysięcy ludzi podpisało petycję. Wiem, że u Pana Marszałka, Wicemarszałka, byli również mieszkańcy Katowic. Nie może być tak, że w tym szpitalu, w tym oddziale czeka się sześć miesięcy i ktoś uzasadnia, że jak będzie zlikwidowany ten oddział czy zawieszony, no to wówczas to będzie lepsze dla ludzi. No nie będzie lepsze dla ludzi. Finansowo również nikt nie wyjaśnił, kto generuje koszty, czy szpital, czy ten oddział, a jednocześnie, niezależnie od wszystkiego, ktoś sobie wymyślił, że oddział chirurgiczny będzie zarabiał. No gdzieś tam pewnie zarabia, ale zasadniczo to generuje koszty. Pan Dyrektor szpitala, postać specyficzna, nie ukrywam, Panie Marszałku. Pan wie, że jeden z radnych interweniował w sprawie tego oddziału i dostał groźby od dyrektora szpitala. Czy Państwo panujecie w ogóle nad swoimi dyrektorami ? Bo to jest pierwsza sytuacja. Tu trzy kadencje spędziłem, ale nigdy w życiu nie widziałem, żeby jakiś radny, który rozumiem wyraził się, że będzie likwidacja, no i cóż takiego zrobił ? No przecież wiadomo, że to w tym kierunku idzie, że miał groźbę, bo ja to widziałem, groźbę dotyczącą tego, że ma się wycofać, bo jak nie, to służby prawne wejdą w to miejsce. Czy Pan będąc u Pani minister Zdrowia, Panie Marszałku, Panie Wicemarszałku, rozmawiał na ten temat ? Wiecie Państwo jako radni, że Wojewoda się sprzeciwił temu. Ja o Wojewodzie różne rzeczy zdarzyło mi się mówić, nie zawsze pochlebne, często go atakowałem, ale tu mu dziękuję. Pan Wojewoda zachował się tak jak trzeba. Powiedział: nie zgadzam się, zablokował to co Państwo tutaj w Urzędzie Marszałkowskim planujecie. Powiedział, że się nie zgadza i wydał stosowną decyzję. Pan był u Minister Zdrowia, o ile dobrze wiem, niedawno. Jaką decyzję podejmie Minister Zdrowia ? Bo ona jest tą instancją odwoławczą. Możemy później ewentualnie myśleć o skargach do WSA. Ale kto będzie składał tę skargę, bo nie ma uprawnionego za bardzo ? Natomiast chcę powiedzieć, że przecież to Państwo jako radni powinniście chronić dobre oddziały. I oddział chirurgii jest dobrym oddziałem w Katowicach w Szpitalu Kolejowym. Nie może tak być. Ja proszę Państwa, żebyście przemyśleli kwestię tzw. *zawieszenia tymczasowego*. To jest coś, za bardzo mi się to nie klei w ogóle w całej tej sprawie, że nagle też te oddziały wszystkie są wykluczane, bo tam ma być jeden oddział. Jak jest szpital monospecjalistyczny, może być też oddział chirurgii i powinien być. Trzeba patrzeć kategorią ludzi. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Pośle ! W kolejności o głos w dyskusji poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Panie Pośle ! Ostatnio dostaliśmy jako radni z Powiatu Żywieckiego takie pismo od Zarządu Powiatu o podjęcie zdecydowanych działań w zakresie wycinki drzew przy drodze nr 946. Ja chciałbym w dniu dzisiejszym złożyć takie zapytanie, w jakim momencie jest ta sprawa ? Bo rozumiem, że chodzi tutaj o zezwolenie na wycinkę,

które musi wydać wójt, burmistrz, prezydent odpowiednio, a droga przebiega przez parę gmin, stąd też rozumiem, że sprawa jest procedowana. Wspomnę tylko, że ta sprawa ciągnie się od dłuższego czasu, bo jestem w jakiejś korespondencji podpisywanej przez Pana Marszałka Boskiego, że będzie zrobione, że jest to w planie, że z następnego budżetu. W tej sprawie był również wniosek radnych miejskich, powiatowych, gminnych, taka zbiorówka z takim zapewnieniem, że będzie to zrobione, więc myślę, że powinniśmy sobie odpowiedzieć na pytanie, w jakim to jest stanie, kiedy to będzie zrobione ? Bo w opinii wnioskodawców te drzewa stare zagrażają bardzo bezpieczeństwu użytkowników drogi, a już takie przypadki mieliśmy, że gdzieś tam czy z pasa drogowego, czy z prywatnego, to już trzeba rozstrzygnąć, drzewa zwały się na drogę, no i rzeczywiście były, nie tylko utrudniały tam czasowo ruch, ale były zagrożeniem. Bardzo bym prosił o odpowiedź w tej sprawie, ponieważ nabiera to takich, no już niepotrzebnych zgrzytów, a wydaje mi się, że sprawa powinna być tak od ręki załatwiona. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności o głos poprosił Pan Radny Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę Panie Przewodniczący !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Moja interpelacja, a w zasadzie wniosek, dotyczy wszczęcia procedury wykonania [sztandaru ?] ... ówczesnego Marszałka Województwa Śląskiego, Pana Jakuba Chelstowskiego, jednak bez skutecznego jej załatwienia. Przypominam dla porządku, że województwo śląskie istnieje na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa. Istnieje więc już na okrągło 27 lat. Zarazem trzeba przypomnieć, że w dniu 25 września 2023 roku odbyły się pięknie zorganizowane jubileuszowe uroczystości w gmachu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Województwo śląskie tworzą regiony różniące się historycznie, kulturowo i społecznie, takie jak Górny Śląsk, Zagłębie Śląsko-Dąbrowskie, Ziemia Częstochowska, Podbeskidzie czy Śląsk Cieszyński. Zauważyć należy, że przez ten okres około 27 lat nastąpiła duża integracja subregionów tworzących obecne województwo śląskie. Dzięki formalnej działalności Zarządu Województwa Śląskiego, wspólnemu wykorzystaniu środków unijnych, w tym działaniu komitetów monitorujących poszczególnych programów pomocowych, działaniu wojewódzkich programów wspierających społeczność lokalną, takich jak były już Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego, czy inne działania organizacji pozarządowych obejmujących całe województwo, wśród których wyróżnić należy działania wojewódzkiej struktury Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Województwo Śląskie aktualnie posiada logo, które jest elementem znaku graficznego województwa, stosowanego w materiałach reklamowych, w broszurach, ulotkach, plakatach oraz w materiałach audiowizualnych, multimedialnych, a także na gadżetach. Jednak najbardziej wizualnym dla jedności i integracji społecznej województwa śląskiego byłby sztandar, który stanowiłby znak jedności mieszkańców województwa śląskiego. Sztandar województwa wraz z poczem

sztandarowym, zgodnie z tradycjami w tym zakresie, byłby uczestnikiem w imieniu społeczności województwa w uroczystościach państwowych, patriotycznych, własnych, religijnych i wszelkich innych i zapewne godnie reprezentowałby społeczność województwa. Zwracam także uwagę, że prawie wszystkie jednostki samorządu terytorialnego województwa śląskiego, gminy, miasta, powiaty mają sztandary, które są symbolem integracji społeczności lokalnych. Wobec takiej sytuacji ponownie składam propozycję wszczęcia niezbędnych działań formalnych, organizacyjnych i w zakresie zgromadzenia odpowiednich środków finansowych mających na celu wykonanie sztandaru województwa śląskiego. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę w kolejności Pan Radny, Członek Zarządu, Rafał Adamczyk. Bardzo proszę Panie Marszałku !

- **radny Rafał Adamczyk, Członek Zarządu Województwa** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Dyrektorzy ! Panie Pośle ! Pan Radny Czarnynoga, ale nie ma go, ale jakby materiał dostanie, jak większość, no nie większość, wszyscy Państwo Radni, z Departamentu Edukacji – zadawał pytanie dotyczące bibliotek pedagogicznych i kosztów wypożyczenia i innych elementów, które finansuje Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. To w takim ... w takiej analizie w formie tabelarycznej Departament Edukacji na Państwa skrzynki za pośrednictwem Pana uprzejmości, mam nadzieję, Przewodniczącego, zostanie dostarczony. Chciałem w takim wielkim skrócie powiedzieć, jeżeli chodzi o te 22 adresy, bo tak można powiedzieć i te punkty główne i filie, to w ubiegłym roku, jeżeli chodzi o liczbę udostępnionych użytkownikom materiałów bibliotecznych, to było prawie pół miliona. Liczba zorganizowanych spotkań w placówkach oświatowych to było ponad 1200 takich akcji i spotkań zrealizowanych. Liczba akcji informacyjnych i bibliograficznych to było 79 tys. ponad, prawie 80 tys., a liczba działań w ramach promocji edukacji czytelniczej i medialnej to prawie 2 tys. Szanowni Państwo ! Urząd Marszałkowski oczywiście zawsze stara się umożliwić dostępność do kultury i do nauki, a przede wszystkim do możliwości wypożyczania woluminów znajdujących się w naszych zasobach. Na pewno Państwo Radni podejmą dyskusję, przeanalizują te elementy na poszczególnych komisjach branżowych. Chciałem zasygnalizować tylko, że na Państwa skrzynki trafią takie informacje dotyczące tych danych statystycznych dla wszystkich placówek w rozbiciu na te 22, nazwijmy, adresy w poszczególnych miejscowościach województwa śląskiego. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Marszałku !

21. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji zamykam XXII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! [godz. 14⁰⁵]